

ÉLETTÜNK

XXV. évf. 5. szám (25. Jahrg. Nr. 5.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1993. május.

Pünkösdi lélekáradás

Írta: KADA LAJOS c. érsek, apostoli nuncius

Jézus mennybemenetele után az apostolok érthető módon elárvultnak, elhagyottak érezték magukat. Bezárt ajtó mögé rejtőznek, mert mint Szent János jelzi evangéliumában (Jn 20,19), félték a zsidóktól. Együttlétükben, közösségükben és közös imádságukban keresnek erőt és vigaszt. Az Apostolok cselekedeteiben olvassuk, hogy az Olajfák hegyéről, ahol utoljára voltak együtt Jézussal, visszatértek Jeruzsálembe, abba az emeleti terembe, amelyben együtt szoktak lenni és ahol „mindannyian egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt”.

Ebben a nagy közösségben vannak együtt, amikor elérkezett a húsvét utáni

ötvenedik nap, pünkösöd. Erről tudósít az Apostolok cselekedeteinek második fejezete: „Amikor elérkezett pünkösöd napja, ugyanazon a helyen mindnyájan együtt voltak. Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol egybegyűltek. Majd lángnyelvek lobbantak és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre. Mindannyiukat eltöltötte a Szentlélek és különböző nyelveken kezdtek beszélni, ahogy a Lélek szólásra indította őket”.

Mi ennek a csodálatos lélekáradásnak a jelentősége és értelme? Mi történt azon az első pünkösdi ünnepen?

Szent Péter a lélekáradást közvetlenül követő első beszédében rámutat arra, hogy így teljesítette Isten ígéreteit, miszerint a végső időkben a Lélek mindenkinek megadatik.

A Szentlélek kiárasztásával a feltámadt és az Atya jobbján felmagasztalt Krisztus tökéletessé teszi művét. Így válik a pünkösöd a húsvét teljességévé.

A pünkösdi Lélek megvalósította Jeruzsálemben a zsidók és a minden nemzethez tartozó odazarándokolt pogány prozeliták szellemi egységét. Ahogy az Apostolok cselekedetei tanúsítja, állhatatosan kitarítottak az apostolok tanításában és közösségében, a kenyértörésben vagyis az Eucharisziában, az imádságban, valamint a szeretetben.

Mennybemenetele előtti utolsó búcsúbeszédében Krisztus megmondta apostolainak, hogy „amikor leszáll a Szentlélek, erő tölt el benneteket és tanúim lesztek Jeruzsálemben, s egész Judeában és Szamariában, sőt egészen a föld végső határáig”. Az apostolok beszédének csodálatos megértése az Egyház egyetemes hivatásának a jele, az első messiási közösség nyitva áll minden nép számára. A „pogányok pünkösdje” ez, amely lezárja a bábéli megosztást. Ime, egy másik szempont az ünnep gazdag tartalmából.

Ez a nap egyúttal az előbb idézett jézusi szavak első megvalósulása, a Jézustól kapott küldetés első tette: „... tanúim lesztek... egészen a föld végső határáig”. Az első pünkösdi napon összegyűlt hívőcsereg egyúttal a közösség küldetésének kiindulópontja is, hiszen Szent Péter és az apostolok beszédén keresztül, amelyet a szent városban összegyűlt különböző nemzetek mind megértettek, tanításuk valóban eljutott az akkor ismert föld végső határáig.

A pünkösdi lélekáradás Jeruzsálemben az Újszövetség első lélekáradása volt. De a Lélek továbbra is irányítja és élíti az Egyházat: azon a napon megnyílt az Egyház kora, a Lélek azóta állandóan összegyűjti azt a hitben és a szeretetben, megszenteli és elindítja a küldetés végrehajtására.

Az Újszövetség kezdetének történeti leírása, az Apostolok cselekedetei, megkapóan mutatja a Szentlélek döntő szere-

pét az első idők egyházi életében. Jó ezeket a lapokat olvasni és belőlük erőt meríteni napjainkban, amikor Egyházunkat annyi támadás éri minden oldalról. Az én „veletek leszek a világ végéig” jézusi ígérete a Szentlélek állandó erőt és megvilágítást adó támogatásában és vezetésében nyilvánul meg. Ő az a Vigasztaló, az Igazság Lelke, akiről Jézus mondja, hogy örökké velünk marad (Jn 14,16). Ez a „Vigasztaló, a Szentlélek, akit majd nevében küld az Atya, megtanít benneteket mindenre és eztekbe juttat mindent, amit mondtam nektek” (Jn 14,26). A Lélek sugallataira figyelőknek ma is megmutatja az utat, amelyet járni kell, ma is elvezet az igazságra és rávezet lelkiismeretünkben mindarra, amire Jézus tanított minket. Ugyanakkor megadja az erőt is arra, hogy hűségesek maradjunk hivatásunkhoz és feladatunkhoz.

Az első pünkösdi ünnephez szervesen odatartozik a Szűzanya. Hisz ő is ott van az apostolok között a Szentlélek várásában: „Mindannyian egy szívvel, egy lélekkel állhatatosan imádkoztak az asszonyokkal, Máriával, Jézus anyjával és testvéreivel együtt”, — amint ezt már soraink elején idéztük.

Mária, akinek méhében emberré lett az Isten Fia és aki a világra szülte nekünk Jézust, az Istenembert, aki a testté lett Igének lett édesanyja, nem hiányozhatott akkor sem, amikor a Szentlélek kiáradása által megindult az Egyház, Krisztus misztikus testének az élete. Pünkösöd Mária ünnepe is. Köréje gyűlve, mintegy anyai védelmét keresve, nála erőt és vigasztalást remélve imádkoznak az apostolok, vele együtt, közösen. Joggal mondtotta VI. Pál pápa, hogy Mária az Egyház édesanyja és így minden tagjának menynevei édesanyja. A Szentlélek jegyesének is mondjuk, és joggal. Hisz ugyanazon Lélek által fogantá méhében megszületett Fiát, Jézust: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít be árnyékával. Ezért a születendő Szentet is az Isten Fiának fogják hívni” — mondja Gábrriel arkangyal a názáreti Szűznek.

Ha pünkösöd ünnepén elsősorban a Szentlélek, a tüzes nyelvek alakjában az apostolokra leszálló Lélek felé fordul bizakodó, reménykedő, vezetését és erőt váró tekintetünk, nem hagyhatjuk figyelmen kívül az ő jegyesét, Máriát sem. Ott van ő is az apostolok között. Nekünk is köréje kell gyülekeznünk és vele együtt imádkozva lekönyörögni magunkra és az egész Egyházra a vigasztaló, tanító, erősítő Lelket. Szükségünk van rá, hogy betölthessük azt a minden megkereszteltre váró feladatot, amit az apostolok kaptak Jézustól; legyünk tanúi mindig és mindenütt, ha nem is a világ végéig, de környezetünkben, családjainkban, munkahelyünkön, ott ahová a Gondviselő állított minket. Életünk Krisztushoz hű tanúságtétele által járulhatunk hozzá a közös nagy feladat megvalósításához, Európa újraevangelizálásához.

Vasárnapi gondolatok

HÚSVÉT 6. VASÁRNAPJÁRA
(május 16.)

„A világ nem kaphatja meg (a Jézus által küldendő Igazság Lelkét), mert nem látja és nem ismeri. De ti ismeritek őt, mert veletek marad és bennetek lakik.” (Jn 14,17)

Mit ért Jézus a „világ” szón? Egyrészt érti azokat a tulajdonságokat, vágyakat, véleményeket (közvéleményt is!), amelyet a pusztán lét, a család, törzs élelmézéséhez, fennmaradásához és az egymással való bánásmódok, a jó-rossz megfogalmazása többek között hozott létre. Ilyen példának okáért az egoizmus, az önvédelem — általában az emberi tulajdonságok. Ezeknek van — és lehet — helye és helyes alkalmazása az életben. Hogyan mondta Jézus? „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat...” Az önszeretet bizonyos foka lehet helyes, sőt kötelesség is. Túlozva persze bűn...

Másrészt érti Jézus a „világ” fogalmán a bűn világát minden minőségben és mennyiségben, majd ezek hatványozásában...

Ez „a bűn világa” egyrészt képtelen, másrészt nem is akarja az Igazság Lelkét ismerni, még kevésbé követni, megvalósítani... Csinálnak ők igazságot (a maguk képére és hasonlatosságára), amiben túlon túl jól érzik magukat...

Régen vitatott kérdés: üdvözülhetnek-e — azaz megkaphatják-e az Igazság Lelkét — a más vallásban élők is? Ha jól tesznek, megtartják „istenük” parancsait és kerülnek a gonoszúságot, minden bizonnyal igen. Krisztus követői, a „Lélek” birtokosai alkotják azt a „sőt”, amely Isten előtt „élvezhetővé” teszi az Istent kevésbé vagy homályosan ismerő, de jó, istenszerető lelkeket...

URUNK MENNYBEMENETELÉRE
(május 20.)

Jézus odament hozzájuk és ezt mondta: „Én kaptam minden hatalmat az égen és földön. Ezért menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet!” (Mt 28,18)

A látszólag jelentéktelen, mellékes közlemény: „Jézus odament hozzájuk” mutatja az apostolok emberi oldalát — egyben az ember viselkedését: távolról nézik, szemlélik Jézust. Nem sietnek feléje — azok sem, akik ismerik, vagy kellene ismerniük... Nem is sürgős, nem is olyan fontos, „majd később...” (Magunkra ismerünk-e?)

Jézus azonban nem rest, nem tétovázik, nem késlekedik, odamegy az emberhez és közli, amit akar. Akár tetszést arat, akár nem...

Közli, ő kapott minden hatalmat kézbe. Ezért e hatalomból és hatalommal küldi tanítványait minden nemzethez. Lehet-e hívő embernek ellenállni az isteni hatalomnak?...

(Folytatás a 2. oldalon.)

A diadalmas élet ünnepe

Vége hosszú vártatva pünkösöd lett! Szeretet, bensőség, lelkesülés, öröm tölti el a szívüket. A lélek a Szentlélekkel szeretetben egyesül; tud bevülni s olvadni, tud áradni s vértanúvá lenni. Ó, pünkösödök pünkösödjé: édes, lelkes születésnapja a készségnek, erkölcsiségnek, szeretetnek! Te vagy lelkem ünnepe!

„Mint egy sebesen jövő szélvész zúgása” jött le az égből az élet lelke... zúgott, figyelmeztetett, ébresztett; ez volt a pünkösöd barangszava! Átjárt minden zeg-zugot; megmozgatott minden ágat-bogat, minden lombot és levelet; fölpatantott minden rüggyet, fölbresztett minden energiát; lelkesítet, szabadságot lehel s kitágította a belső világot.

A Szentlélek a „fölséges Isten ajándéka” nekünk is ajándékot hoz; lélettel kedveskedik; ajándékai az élet teljétté hozzák. Hitet ad, erőt, megindulást...

Pünkösöd a diadalmas, kiáradó élet ünnepe; a magas égből lezúg ereje és tért foglal. Tűzet gyújt, mécseséből tűzszlopok indulnak világgá. Ah, nézzétek e diadalmas Lelket! Lelkem neki kristályhasáb, melyben sziporkázva tör meg sugarait, ragyog, vakít. De villanásokkal, sziporkázásokkal be nem éri, neki tűzvész kell!

Öröm kell a szívekbe, melyekben a Szentlélek lakik! Öröm kell a keresztet viselő lelkekbe, öröm a bánatos és sebzett lelkekbe. Ahol Isten van, ott öröm is legyen. És pedig azért legyen, mert az öröm erő s a lehangoltság gyöngeség. — Örülni annyi, mint az élet erejét érezni, — szomorkodni annyi, mint gyöngülni. Azért az öröm sokszor gyógyít, a bánat pedig betegít tesz; az élet kedvvel s örömmel jár karöltve, a halál a bánattal és gyásszal... Vessünk tehát ügyet rá, hogy örvendjünk! — Ó Szentlélek, te kiemelsz ünneplő, fölényes magaslatoakra; benned nem zavarja meg semmi sem örömiinket: sem halál, sem szenvedés, sem vihar, sem éj. Élvezzük azért magunkban a szentlelkes lélek diadalát!

Prohászka: Elmékedések

Egyház és szabadság

A HITANI KONGREGÁCIÓ INSTRUKCIÓJA A KERESZTÉNY SZABADSÁGRÓL

Befejező közlemény.

Amikor Isten az embert szabadnak teremtette, akkor a saját képére és hasonlatosságára alkotta. Az ember Isten szavát hallja természetének jó felé való törekvéseiben, és a jó utáni vágyában, még inkább pedig a kinyilatkoztatásban, amely Krisztusban jutott tökéletesen kifejezésre. Így kinyilatkoztatta az Isten, hogy szabadnak teremtette, hogy a kegyelem segítségével baráti kapcsolatra léphessen Vele, és részesüljön Isten életében.

Az ember nem saját egyéni cselekvése révén, vagy valamely kollektív cselekvés révén keletkezett, hanem Isten ajándékaként vette az életet, aki megteremtette. Ez hitvallásunk első tétele, amit az emberi szellem legmagasabb belátásai erősítenek meg.

Az ember szabadsága a résztvevés szabadsága. Önmegvalósító képességét semmiképpen nem korlátozza az Istentől való függés. Eppen ez az ateizmus sajátos tévedése; azt hiszi, feloldhatatlan elment van az isteni szabadság és az emberi szabadság közötti okozati kapcsolat között, mintha az Isten igenlése az ember tagadását jelentené, vagy mintha Isten belenyúlása a történelembe hiábavalóvá tenné az ember próbálkozásait. A valóság az, hogy az ember szabadsága Istentől és Istenben kapja értelmét és megerősítését.

Az ember szabad választása

Az emberi történelem az Istentől kapott természet alapján történik, azoknak a céloknak a szabad teljesítésével, amely felé irányítja az embert ennek a természetnek a hajlama, és az isteni kegyelem.

Az ember szabadsága azonban véges és esendő. Vágyai látszat-cél felé vihe-

tik, és ha hamis jót választ, akkor elvétí szabadságra való elhivatását. Az ember szabad akaratánál fogva rendelkezik önmaga felett. Ezt megteheti pozitív irányban és destruktív irányban. Amikor a lelkebe vésett isteni törvénynek engedelmeskedik, akkor az ember úrrá lesz önmaga felett, és gyakorolja istengyermeki királyi elhivatottságát. „Istent szolgálva uralkodik”. Az igazi szabadság „az igazságosság szolgálata”, míg megfordítva, az engedetlenség és rossz mellett való döntés „a bűn rabszolgasága”.

Isten nem „magányos lénynek” teremtette az embert, hanem „társadalmi lénynek”. Tehát a társadalomban való élet nem idegen az embertől: fejlődni és hivatását betölteni csak másokkal együtt tudja. Az ember különböző közösségekbe tartozik: a családi, hivatásbeli és politikai közösségbe, bennük kell felelősen gyakorolnia szabadságát. Egy igazságos társadalmi rend pótolhatatlan segítséget nyújt az embernek szabad személyisége megvalósításában. Ezzel szemben az igazságtalan társadalmi rend veszélyt és akadályt jelent, és veszélyeztetheti egész életét.

A társadalmi szférában a szabadság olyan cselekedetekben, struktúrákban és intézményekben jut kifejezésre és valósul meg, amelyek segítségével az emberek érintkeznek egymással és megszervezik közös életüket. A szabad személyiség kibontakozása, ami minden ember joga és kötelessége, a társadalom részéről segítséget kell hogy kapjon, s ne legyen akadályozva és nehezítve.

Van egy erkölcsi követelmény, amelyet „emberi jogok” néven fogalmaztak meg. Ezek között van egy olyan, amit „szabadságnak” neveznek, amivel elismerik, hogy

Minden jelenlévő érzi, magasztos pilanatnak a tanúja. Az Atya küldi őket, Fián, Jézuson keresztül. A helyzet nagyságát, mélységét nem lehet gyatra szavakkal ecsetelni, csak hívő lélekkel szemlélni...

Akármelyik kor Istenhívő embere számára Isten nehezen fogalmazható, formába nem önthető, az emberi szellem befogadóképességét meghaladó valóság. Leginkább misztikus nagyságában sejtethető. Jézus viszont „kézzel fogható” emberi valósággá testesült. Szavai érthetők — küldetése is...

A küldetés feladatot jelent. Életfeladat megvalósítását. S nekünk?...

SENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJÁRA (JÚNIUS 6.)

„Aki hisz (Jézusban), az nem esik ítélet alá, de aki nem hisz, az már ítéletet vont magára...” (Jn 3,18)

Régi képek, leírások szemléltetik, hogyan magyarázta bele az ember saját felfogását a vallási igazságokba: az Atyaisten (nyilvánvalóan) mennydörgő hangon ítéli a „rossz” embert a poklok tüzes mélyére való alászállásra. A jenti mondatból világos, az ember ítélte oda magát — hitetlenségében, Isten el nem fogadásában és többi bűne által. Talán nem is kerül Isten elé, — arra sem méltó, hogy Isten szóljon hozzá...

Aki Isten helyére, „trónjára” akar ülni, azt Isten hagyja odaülni. Elvégre az embernek is van hatalma: saját magát képes elítélni. Ez is valami...

Fejős Ottó

minden ember önmagáért felelős személy, aki ugyanekkor felelős transzcendens sorsáért és lelkiismerete sérthetetlenességéért.

Az ember társadalmi dimenziójának még egy jelentése van: csupán az emberek sokfélesége és különbözősége képes kifejezni valamit Isten végtelen gazdagságából.

Végül ennek a dimenzióknak az a feladata, hogy Krisztus testében, az egyházban valósuljon meg. Ezért van az, hogy a társadalmi élet a maga változatosságában, ha beteljesíti az isteni törvényt, visszatükrözi Isten dicsőségét a világban.

Uralom a természet felett

Testi mivoltánál fogva az embernek szüksége van az anyagi világ kincseire személyes és szociális szükségleteinek kielégítéséhez. Az ember hivatása és feladata, hogy uralma alá hajtja a földet és szolgálatába állítsa munkájával. Ebben a tevékenységben felismerhető Isten képességének egy vonása. Azzal a különbséggel, hogy az ember tevékenysége nem „teremtő” jellegű. Az anyagi természet éppúgy Isten teremtménye, mint az ember maga, de Isten akaratából az ember lett a természet „megfontolt és bölcs őrzője”.

A bűn elválaszt Istentől

Isten szabadságra hívja az embert. Minden emberben elevenen él a szabadság iránti vágy. Mégis majdnem mindig rabszolgasághoz és elnyomáshoz vezet. Tehát minden a felszabadítás és szabadság melletti elkötelezettség azt jelenti, hogy az ember szembeszáll ezzel a drámai paradoxonnal. Az ember által elkövetett bűn, másszóval elszakadás Istentől az alapvető oka azoknak a tragédiáknak, amelyek a szabadság történetének útját jelzik. Ahhoz, hogy ezt megértsék, sok kortársunknak először újra fel kell fedezniük a bűn értelmét.

Az ember szabadságvágya mélyén az a kísértés rejlik, hogy megtagadja a saját természetét. Amikor mindent akar, és mindent el akar érni, miközben elfeledkezik véges természetéről, azt hiszi magáról, hogy Isten. „Olyanok lesztek, mint az Isten”. (Gen 3,5) A kígyónak ezek a szavai az ember megkísértésének lényegére tapintanak; következménye szabadságának ellenkező irányba fordulása. Az ember elszakad az igazságtól, amikor a saját akaratát föléje helyezi. Amikor meg akar szabadulni Istentől, és maga akar isten lenni, csalódik és tönkremegy. Elidegenedik önmagától.

Ebben a kívánságban, hogy isten legyen, és mindent alárendeljen az akaratának, az nyilvánul meg, hogy az Istentől eltorzult kép él az emberben. Az Isten szeretet és igazság az isteni személyek egymás megajándékozó bőségében. Az ember arra hivatott, hogy olyan legyen mint az Isten, ez így igaz. De nem akkor válik Istenhez hasonlóvá, amikor saját kénye-kedvét betölti, hanem amikor és amilyen mértékben felismeri, hogy az igazság és szeretet szabadságának eredete és célja.

(Vége)

NEPOMUKI SZENT JÁNOS 6. CENTENÁRIUMA

II. János Pál pápa Nepomuki Szent János halálának 600 éves évfordulója alkalmasból levelet intézett Milosláv VLK prágai érsekhez. Ebben kiemeli a papi és különösen a gyóntatói szolgálat értékét. Erre ma különösen szüksége van az emberiségnek. „A szentgyónás — írja a pápa — egyike a legszebb és legvigasztalóbb szolgálatoknak, amelyet a papok az

Válási perek bírja

A szikár természetű, mindig komoly arcú embert könnyű volt elképzelni a bírói székekben, amint minden szempontra figyelve, törvény paragrafusaiával a vérebén és az idegeiben, kimondja az ítéletet, határoz emberi sorsok felett. A mélyen vallásos lelkű hívő rendszeresen részt vett a szentmisén és őszinte bittel járult a szentségekhez.

A lelkipásztorral számos alkalommal beszélgetett, de hogy hogyan lett belőle válási bíró, erről nem volt szó közöttük. A lelkipásztor úgy gondolta, hogy az intézkedő hatóság alighanem felelősséget érzett a társadalom java iránt, és ezért akarta az egymást elbagyni készülő házasségeket olyan személy elé vezetni, aki menti a menthető, és ő azt, ami tőle telt, meg is tette. Akkor, amikor a tárgyalás folyamán eljött a döntő pillanat, ha tudta, hogy a felek egyházi házasságot kötöttek, nagyon komoly felszólítással fordult hozzájuk: „Gondoljanak vissza az oltár előtt tett esküjükhöz”.

A pap az esketés szertartásában így szól a jegyesekhez: „Most pedig ősi magyar szokás szerint, esküvel is erősítétek meg azt, amit az ímént egymásnak ígértetek! Tegyétek újatokat a feszületre s mondjátok utánam az eskü szavait! Isten engem úgy segítjen, hogy... téged el nem hagylak holtomiglan-holtomiglan...” Ha magyarul esketünk, ezt még a szomszédos Ausztriában is meg kell magyaráznunk a helybelieknek, mert ott is kötelező a holtig való hűség, ígéretet is kell rá tenni, de eskü nincs a szertartásban.

Ez a komoly figyelmeztetés hangzott el számtalan esetben a tárgyalóterem falai között mindaddig, amíg a rendszer már nem tűrte tovább. Jött az ukáz, és ez az utalás elmaradt, de a bíró továbbra is megkísérelte a családi egység megmentését.

Tízezer válási pert vezetett le. Rengeteg tapasztalat birtokában volt. A lelkipásztor viszont sorozatosan tartotta a jegyesoktatásokat, készítette elő a jegyeseket a házasságra, és felöltött benne a gondolat, hogy a tárgyalóterem tapasztalatát jól felhasználhatná. Hogyan tudna még jobban hatni a jegyesekre, hogy abba a terembe soha ne kerüljenek? Kérdésével a bíróhoz fordult, és azt emlétt, hogy hosszú és tartalmas előadást hall majd a válások szakemberétől. Kérte őt, mondja el mindazt, amit a rengeteg aktából, vallomásból, drámából, sőt tragédiából leszárt. A válasz meglepően rövid, de a tartalma kimeríthetetlenül gazdag volt: „Főtisztelendő úr, mondja csak azt, amit a mi szent hitünk tanít. Én a világi ember alig tudok hozzá tenni valamit”.

A bíróból tanú lett. Koronatanú. Ha a házasság intézményében sok helyen szomorú válságjelenségek mutatkoznak is, akik ismerik azokat a házasségeket, akikben az evangélium életalakító tényező, a tanúnak teljes mértékben igazat adnak.

Kerny Géza

Sokban csalatkozik az, ki sokat próbál, s többször hibázik az, ki ébren van, mint aki alszik.

Széchenyi

emberiségnek nyújtanak”. A Szentatya ezzel utal arra, hogy Nepomuki Szent Jánost a gyónási titok és a Krisztus melletti kiállás vértanújaként tiszteli az egyház. A centenáriumi ünnepeken a pápát Joachim Meissner kölni bíboros érsek, a magyar püspöki kart Takács Nándor, székesfehérvári megyéspüspök képviseli.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról.)

E hatalom által való küldetés kétféle veszélyt rejt magában: nem képviselik az isteni hatalomtól származó küldetést és felelősséget elégségesen: Ez akkor történik, ha az egyház túlságosan a világ kívánságához akarja igazítani küldetését. Vagy túlságosan hatalmat képviselnek, amiből igazságtalanság, szigor, önkény, szenvedés keletkezik. Érdekes, ez is hasonló a világ bünteli gyakorlatához...

HÚSVÉT 7. VASÁRNAPJÁRA (május 23.)

„Hatalmat adtál (Fiadnak) minden ember fölött, hogy mindenkinek, akit neki adtál, örök életet adjon.” (Jn 17,2)

Isten egyik és fő törekvése, hogy az embereket elvezesse az örök életre: maga örök boldogságban él, ebben akarja részesíteni az embert. Nem beláthatatlanul nagyszerű?

Az ember Jézus szavai szerint „Isten tulajdona”, Ő „adta” az embereket Jézusnak... Hol van az a nagyképű — emberi elképzelés: mi rendelkez(het)ünk sorsunk felett?...

Akik tagadják Isten létét — akár őszintén gondolják, akár kifogásként — nem gondolnak arra: örök életet nem tudnak „adni”, de szerezni sem maguknak. Még földi, halandó életet sem — azt sem maguk hozták létre...

PÜNKÖSDVASÁRNAPRA (május 30.)

„Amint engem küldött az Atya, úgy küldelek én is titeket.” (Jn 20,21)

BOGYAY TAMÁS:

Aachen és a magyarság

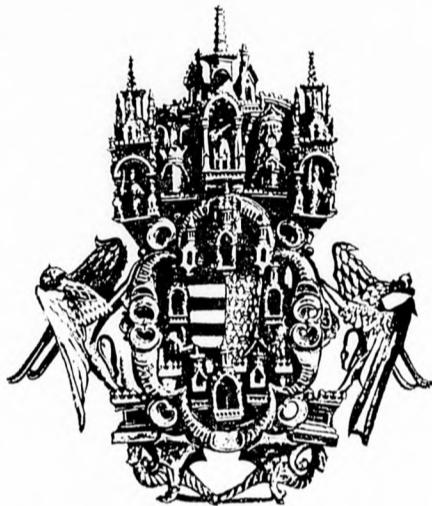
Aachen közelében ma ország- és nyelvi határok találkoznak. Belgiumé, Hollandiáé és Németországé, a francia-vallonoké, flamandoké meg hollandoké és a németeké. De ezelőtt közel 1200 éve az Alpokon inneni latin keresztény Európa középpontja volt. Meleg forrásait már a rómaiak fölfedezték és használták. Valószínűleg nekik köszönhető a hely, hogy Nagy Károly, aki innen irányította a százszok elleni háborúit, palotát és melléje Szűz Máriának szentelt monumentális kápolnát építtetett a ravennai San Vitale mintájára, öreg napjaira pedig fő székhelyévé tette. A Mária templomban állt és áll még ma is trónja, ide is temették. I. Ottó, a későbbi lechmezei győző, 936-ban itt koronáztatta magát német királlyá, és ettől kezdve 1531-ig a német-római szent birodalom minden császára kötelességének tartotta, hogy először Aachenben a kölni érsekkel tetesse fejére a német királyi koronát. Pedig a hely a francia nyelvű Liège (Lüttich) püspöke alá tartozott, de a Mária templom káptalanjával és prépostjával nem az egyházigazgatást, hanem a királyságot szolgálta. Az aacheni Nagy Károly hagyományt különösképp felkarolta az a III. Ottó, aki idealista római birodalom-eszméjével nagyban elősegítette, hogy Szent István Magyarországa független királysággént léphetett be a keresztény európai közösségbe. Alig volt 22 éves, amikor Itáliában meghalt, de holttestét harcok közepette Aachenbe hozták, hogy Nagy Károly mellé temethessék. Itt az ő művét folytatta utóda, II. Henrik, István király sógora, és ezen a réven került a magyarság Aachen-nel először kapcsolatba.

Szent István ugyanis Aachent vette mintául, amikor nem az érsekség székhelyén, hanem a székesfehérvári királyi palota közelében felépíttette a Boldogszony templomot mint a király saját kápolnáját, amely a sírhelye és az egész középkoron át a törvényes királykoronázás színhelye lett. Ezért joggal nevezték Fehérvárt a magyar Aachennek. Különös történelmi párhuzam, hogy az utolsó koronázás mind Székesfehérvárt 1527-ben, mind Aachenben 1531-ben Habsburg Ferdinándé volt.

Nagy Károly aacheni palotakápolnájában főként a Szentföldről és Konstantinápolyból gazdag ereklyekincs gyűlt össze, amely hamarosan kezdte odavonzani a földi bajait ellen természetfölötti segítséget kereső zarándokokat. A művészi tartókban őrzött tárgyakat évszázadokon át nem lehetett látni. Még az 1236–38-ban a szerényebb régi tartó pótlására készült remekművű Mária-szekerényt sem lehetett eredetileg kinyitni. 1242-ből van az első hír, hogy az ereklyéket nyilvánosan felmutatták a tömegnek, legalábbis a 4 főereklyét: a gyermek Jézus pólóját, a megfeszített Krisztus ágyékkendőjét, Szűz Mária köntösét és a leplet, amelybe Keresztelő Szent János fejét takarták. Valószínűleg ezidőtől kezdődhetek a rendszeresen ismétlődő aacheni búcsúk. A hétéves ciklus azonban csak 1349-től mutatható ki. Ekkor egyrészt az európai pestisjárvány, másrészt IV. Károly koronázása vonzotta a tömegeket Aachenbe. Rendkívüli alkalmakkor, pl. fejedelmi látogatónak, máskor is kivehették az ereklyéket tartóikból. Így történt 1357-ben, amikor IV. Károly császárral, ennek harmadik felesége, a magyar udvarban nevelkedett Schweidnitz Anna koronázására, Nagy Lajos anyja, Erzsébet anyakirályné is elzarándokolt Aachenbe, útba ejtve Marburgot, Szent Erzsébet sírját is. Nagy Károly egykori

palotakápolnája ekkor már az apostolfejedelmek városa, Róma és az idősebb Szent Jakab apostól sírját őrző Compostela után Európa leglátogatottabb búcsújáró helye.

Nem lehet pontosan megállapítani, mikor kezdtek el magyarok Aachenbe zarándokolni. Felteszik, hogy a Lotharingiából és az Alsó-Rajna vidékéről való magyarországi telepesek lehettek az elsők, akik az aacheni posztókereskedők járta jól ismert utakon elindultak oda búcsút járni. A többé-kevésbé épségben maradt felvidéki levéltárakból a 14. század elejétől vannak adatok büntetés-vezeklésként kirótt vagy fogadalomból vállalt aacheni zarándoklatokra. A Rajna menti Andernachban, a Rajnán lefelé hajózó zarándokok egyik állomásán, 1364-ben egy otáni polgárosszony alapítványt tett az Aachenbe tartó magyar zarándokok javára. A késő román stílusú plébánia templomban a 14. századi villás kereszt

Könyvtábladisz (?) Nagy Lajos címerével (1367 előtt) Aachen, Székesegyházi Kincstár

misztikus feszületet ma is „Ungarnkreuz”, „magyar kereszt” néven ismerik. A régi Magyarországon a szepességi Mateócon maradt fenn hasonló feszület. Aachen előtt Köln is fontos állomás volt a három királyok ereklyéi miatt. Hétévenként a városok mindenütt felkészültek fogadásukra, ellátásukra. Lelki gondozásukra alapította Nagy Lajos az aacheni dóm magyar kápolnáját, amely 1358 és 1366 között épült, gazdag, a dómkincstárban részben ma is meglévő felszerelést kapott két magyar káplánnal. A zarándokok útját természetesen nemcsak magyarok járták. A források említik az osztrákokat, cseheket, „vendeket” vagyis szlovéneket is, de még 1524-ben is a 2–3 ezres tömeg többsége Magyarországról jött. A reformáció és a törökvilág következtében mindinkább lehanyaglott a búcsújárás. Nemcsak a tömeg olvadt pár százra vagy még kevesebbre, de lelkisége is elapadt. Az egyházi és városi hatóságoknak egyre több bajuk volt a búcsúsok közé befurakodó kétes elemekkel, megesezt, hogy háborús időben kémeiket is gyanították köztük. Bár ekkor már alig lehetett köztük magyar, az „Unger” megjelenés szinte egyértelmű volt a keletről jövő aacheni zarándokokkal még a 18. század elején is.

Nagy Lajos szép gótikus magyar kápolnája, amely 1656-ban egyszer leégett, már roskadozó állapotban volt, amikor Mária Teréziának az osztrák örökösödési háborúban Németalföldön küzdő serege magyar tábornokai felhívték rá. Mórocz Imre generális, aki sebeire keresett gyógyulást Aachen fürdőiben, egy új oltárt ajándékozott a kápolnának és helyreállítását sürgette. Ezt azután a németalföldi sereg vezérlő tábornoka, Bat-

A Szentlélek adományai

KÉT RÉSZLET P Á Z M Á N Y P É T E R P Ü N K Ö S D I P R É D I K Á C I Ó J Á B Ó L

Idézni kellene az egészet, hogy érzékelhessük a beszéd hatalmas kompozícióját, Pázmány okfejtésének világos rendjét, logikájának lenyűgöző architektúráját. Sajnos, meg kell elégednünk a kiragadott résszel s ha ezzel széttörük is a gondolatsort, — kárpótlásul fülünket édesíti Pázmány bihari nyelve. Ez a csaknem 400 éves gyönyörű nyelv színes, gyökeresen népi zamatú, méltóságos körmondataiban barokk-pompájú, de sohasem nehézkes, — sőt inkább elevenen pereg, mégis erőteljes, magvas, „velős”, ahogyan a régiek mondták. Hallgassuk meg.

AZ ÉLTETŐ VÍZRŐL

Vajha az én kegyelmes Istenem megtisztítaná az én nyelvem rozsdáját menyenei tűzével, felgerjesztené szívemet isteni szerelmével, megvilágosítaná elmémet Szentlélek fényességével: tudom bizonynyal, hogy a ti szívetek is felébredne, sőt felgerjedne a Szentlélek vételének szomjúsására. De jaj, igen igaz, hogy a nyers fa meg nem gyűjtja a holt szenet; aki nem ég, fel nem lobbanthat egyebet: mindazáltal, mivel a beteg mennél nyavalyásabban vagyon, annál jobban tudja dicsérni az egészséget: én is, mennél fogyatkozottabbnak ismérem magamat, annál világosabban értem, mely bolond és boldogtalan, aki tehetségével nem igyekszik a lelki egészségre, mely a Szentlélek vételével adatik...

Maga Krisztus víznek nevezi a Szentleket. Nem záporosöböl áradott pataknak, vagy állóvíznek, hanem eleven forrásból eredett folyó víznek, mely szünetlen foly és mindenkor újabb vízzel bővelkedik...

Ha a Szentlélek vízével nem öntöztetik a mi lelkünk, olyan, mint a föld eső nélkül; önála nélkül semmi zöldség és szépség, semmi haszonra való és vétek nélkül nincs emberben; de mihelyt ezzel a mennyei vízzel öntöztetik lelkünk, olyan léssen, mint a folyóvíz mellett plántált szép fa: levelezik, zöldelik, gyümölcsöznek; szent gondolatokat, ájtatos indulatokat, istenes jószágokat nevel bennünk.

Sokkal különben és felségesebb móddal élteni, akiket öntöz, hogysen a víz a füveket és fákat. Mert a vízöntözés nem változtatja természetét a fának; a vad körtvélyből kármány körtvélyt nem nevel; az elszáradott fát életre nem hozza; a keserű és mérges gyümölcsű plántát édes vagy egészséges gyümölcsstermővé nem teszi: hanem a fák és füvek gyökerét maga nemében és erejében hagyja. És így, akárminemű vízzel öntözzed a töviset, szőlőt nem szedhetsz róla.

De a Szentlélek vize, mellyel lelkünk öntöztetik, csodálatosképpen elváltoztatja, felmagasztalja és hatalmas méltóságra emeli lelkünket. Megeleveníti a bűnbelen holtakat és természet felett való gyű-

thyány Károly tudta megvalósítani a magyar rendek támogatásával. 1748-ban Aachenben írták alá a háborút befejező békét és október 5-én Mórocz Imre tette le az új épület alapkövét. Az aacheni városi építésre, Johann Joseph Couvenre bízták a munkát, aki a régi gótikus formákhoz igazodó tervet készített, de oly hanyagul dolgozott, hogy el kellett tőle venni a megbízatást, és 1756-ban újabb alapkölvetétel után egy Moretti nevű olasz mesler építette föl a későbarokk jellegű mai kápolnát. 1767 szeptember 15-én szentelték fel, de nem sokáig fogadhatta a búcsújárókat. 1769-ben jött az utolsó szervezett magyarországi zarándoklat Aachenbe, a következőre 1776-ban II. József tilalma miatt már nem kerülhetett sor. 1807-ig még a magyar király volt hivatalosan a kápolna ura, amely azután egy ideig a kincstárt fogadta be, 1929-től az Oltáriszentség kápolnája. Szent István, Szent László, Szent Imre és Szent Adalbert szobrai azonban ma is hirdetik magyar voltát. ■

mölcsözésre vastagítja: úgy hogy akik előbb örök halál gyümölcsét hozták, örök életre való jószágokat gyümölcsöznek.

Ez a víz, melyre Krisztus nagy kiáltással hív minket: ha ki szomjúhozik, jöjjön hozzám és igyék. Oh áldott víz! Oh, üdvösséges ital!

A TISZTÍTÓ TŰZRŐL

Mikor Pünkösöd napján tűzben jön a Szentlélek; mikor ő maga is tűznek mondatik: azt kell ebből tanulnunk, hogy azt cselekszi lelkünkben a Szentlélek, amit külsőképpen cselekszik a tűz a testi álatokban.

Egyik cselekedete a tűznek az, hogy nemcsak a vasat rozsdától, de a rétet és szántóföldet is haszontalan avartól és gazoktól megtisztítja és tisztítása által gyümölcsözővé teszi. Azért mikor a szorgalmas gazda régi gondviselatlensége miatt tövistől és gatzól megsoványított földjét hasznossá akarja tenni, elsőbbsen tüzet vet az avarba; ezáltal tisztítja és készíti a földet ekéhez, kaszához. Az Isten mezeje a világon meggyökerezett gonoszságok tövise miatt nem szenvedheti vala a törvény ekéjét. bé nem vészi vala a jó magot; tövisnél, bojtortjánál és több veszedelmes gaznál egyebet nem terem vala: ezért tüzet bocsáta Isten Pünkösöd napján e világra; nagy zúgó és sebesen fúvó szelet támaszt, mely a tüzet az egész világra terjesztené, és az Evangélium ekéjéhez készítené e világot...

Oh mely nagy vakságban, mely veszedelmes sötétségben vagyon a mi lelkünk, ha a Szentlélek tűzével nem világosítottik! Amely úton mi járunk, igen sötét és csuszamó, síkos út: ezt pedig az ördög számtalan rejtett törökkel és kelepccével megrakta; mint a záporosök, úgy hullanak a sok török, melyekben megakad lábunk. Nincs egyéb mód, hogy a sok veszedelmeket elkerüljük, hanem ha a Szentlélek Isten megvilágosítja lelki szemünket...

Oh, mely csodálatos, mely hasznos és üdvösséges tűz a Szentlélek tüze! Ez a földi embert mennyeivé változtatja; a sötétségben lévőket megvilágosítja; a hidegeket felgerjeszti; a késedelmeket serényekké teszi. Ez emészti lelkünk rozsdáját, tisztítja undokságát, változtatja és tűzessé teszi kívánságát.

Ezt a drága tüzet, ezt az üdvösséges vizet nemcsak az apostolokra bocsátotta Krisztus Pünkösöd napján, hanem kész mireánk fejenként szállítani, ha ennek vételéhez méltó készüllettel találhatunk... Aki részes ebben a Szentlélekben, mindenkor víg, mert minden jókkal teljes; örvendez a világi inségekben, nem búsul a testi fogyatkozásokban, nem ragaszkodik az elmulandókhoz, nem retteg a haláltól, mert megholt magának és a világnak, hanem él csak az egy Istennek.

IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ DEBRECENBEN

A debreceni Szent Anna templomban március 27-én ifjúsági találkozót tartottak. A város szabad királyi várossá nyilvánításának 300. évfordulóján a tizedik ifjúsági találkozóra került sor. A találkozó témája: A katolikus ifjúság és a szekták viszonya, előadó Zatykó László ferences tanár. Az esti szentmisén Gyulay Endre megyéspüspök beszélt a fiatalokhoz.

Magyarok Belgiumban - régen és most

A BELGIUMI MAGYAROK LEKÉSZÉNEK BESZÁMOLÓJA

Ma mintegy 10 ezer magyar él ebben a kis országban. Összehasonlítva más nemzetiségekkel, nem nagy szám. Mégis a figyelem néha meglepően ránk irányul.

Az első világháború után az országos nyomor és ínség hajította az embereket külföldre a jobb megélhetés reményében. Az idősök még emlékeznek a nagyszabású gyermek-akcióra, amikor kb. 10 ezer magyar gyermeket fogadott be Belgium 1925 és 29 között. Néhányat csak hónapokra, félévre, de sokan voltak, akiket örökbefogadtak a főleg nagycsaládos flamandok. Ők, a nagycsaládosok voltak a legérzékenyebbek a szegénysorsú magyar gyermekek iránt. Ez a nagy Caritas-akció kitörölhetetlen nyomot hagyott az itteni közéletben. Ezen keresztül ismerték és kedvelték meg a távoli magyar-

kemény bányamunkát. Nagyon keserves körülmények között kezdtek új életet: „kantink”-ban elhelyezve, közös szállásokon nem sok jót várhattak. Nagy szerencsésük volt azonban, hogy 1937 és 42 között igen sok fiatal magyar lány került ki Belgiumba háztartási alkalmazottként a Caritas segítségével, s egymásra találva, ők lettek a volt katonák feleségei és egyben megmentők az elkallódástól. Bizony nem volt könnyű kezdetben a semmiből otthont, családot alapítani. Mégis a legszebb időknek tartják ezeket az éveket, amely összekovácsolta őket.

Ismét felvirágozott a közösségi élet. Klubok, csoportok, egyletek alakultak és mindig volt egy-egy lelkész, aki a nagyobb helyeken irányította a magyarságot.

AZ 56-OS FORRADALOM IDEJÉN

Amikor 1956-ban jött a nagy fordulat, már szervezett csoportként tudtuk fogadni az érkező magyar menekülteket. Új élet indult el, hiszen mintegy hatezer lélekkel töltődött föl a belgiumi magyarság. A közösségi életet veszélyeztető kezdeti nehézségeket is sikerült áthidalni azzal a megfontolással, hogy: nincs régi és új magyar; mindnyájan magyarok vagyunk. Csoportunkat „Magyar Egység”-nek neveztük. Helye volt itt a koronás magyar zászlónak éppúgy mint a Kossuth-címernek. Azóta is együtt viszi ünnepélyeinkre, találkozásainkra a végleg összekovácsoló magyarság.

A hatezer újonnan érkezett magyar egyharmada gazdasági menekült volt, jobb életkörülményeket kereső, törekvő családok. Másik harmada valóban politikai üldözött, megfélemlítések, megtorlások áldozatai. Egy harmadik, kisebb rész inkább csak kalandvágyó fiatalokból tevődött össze. Túlkapásaikkal csak rontották a többiek jóhírnevét és sok kellemetlenséget okoztak, de aztán felszívódtak, vagy tovább álltak.

Az első két csoport hamar gyökeret vert, jól dolgozott, megtanulta a nyelvet és az akkori kedvező gazdasági helyzetben gyorsan megerősödött anyagilag is. Az 56-osok között jelentős részt tett ki a diákság. Nekik kedvezett legjobban az élet. Leuvenben Mindszenty Kollégium létesült, Ösztöndíjakkal egyetem, főiskola végeztek, közülük számosan komoly szerepet töltenek be a belga közéletben.

A HELYZET MA

Az itteni magyarok 90%-a belga állampolgárságot kért és kapott. Erre főleg a hazalátogatás, szülők, rokonok látogatása készítette őket. Különben magyarjaink zöme jó szakmukás, de mostmár nyugdíjas vagy koranyugdíjas, bár sokan önálló foglalkozásúak. Értelmiségiekben sincs hiány, ők főleg a városokban találtak megélhetésre. A fiatalok beházasodtak, 10%-nál nem több a magyar-magyar házasság. Így hozza ezt az élet, a munka, a tanulás, az ismerkedés, a beilleszkedés. El kell fogadni, mint tény. Azt is, hogy kb. a családok felében a gyermekek már nem beszélnek magyarul, bár legtöbbször szívesen megy Magyarországra – turistaként vagy nyaralni.

A hivatalos statisztika nem tart számon annyi magyart, mint a lelkészség. Belga részről csak az magyar, aki magyar állampolgár. Mi viszont magyarnak tartunk mindenkit, aki a nyelvet beszéli, aki a magyarsággal tart, legyen bár erdélyi, felvidéki, délvidéki származású és sokan vannak ilyenek.

Ki foglalkozik hivatásból, egész ener-

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyermek!

Nem is olyan rég még építőkövekből házat készítettél. Gondosan rakosgattad őket és örültél, ha szépre sikerült. A játszótéri homokozóban vagy esetleg a tengerparton homokból építetted meg.

Most természetesnek veszed, hogy van egy ház vagy lakás, ahol szüleiddel, testvéreiddel lakhatsz. Belátod te is, hogy szükség van egy hajlékra, ahol jól érezheted magad és otthonra, oltalomra találasz.

S mégis azt kell látnod, hogy aluljárókban, hidak alatt egész sereg ember él. Gyermek is vannak közöttük! Ők hajléktalanok. Nélkülözniük kell mindazt, ami nélkül te el sem tudod képzelni az életet. Újságpapíron alusznak, ruhájuk és testük legfeljebb akkor tiszta, ha eső mossa meg. Védetlenek nemcsak a természet szeszélyei, hanem a rosszakaratú emberekkel szemben is. Sohasem tudnak hazamenni, mert nincs hová.

Hosszasan lehetne még sorolni a borzalmakat, melyeket a hajléktalanság zúdítt az ember nyakába.

Mindezek után milyen meglepően hatnak Jézus szavai a május 9-i evangéliumban: „Ne nyugtalanodjék a szívetek! Higgyetek az Istenben és bennem is higgyetek. Atyám házában sok hely van. Ha nem így lenne, mondtam volna-e: Elmegyek és helyet készítek nektek, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok.” (Jn 14, 1-4)

Eszerint létezik túlvilági hajléktalanság is? Igen, de csak azok számára, akik elutasítják Istent. Ők Istentől távol, akár a hajléktalanok, nem találnak otthonra, nyugalomra, boldogságra.

De neked ettől nem kell félned. „Ne nyugtalanodjék a szíved”. Örölnöd kell, hogy Jézushoz tartozol és azok közé, akiknek helyet készít Ő a mennyei Atya házában.

János atya

P Ü N K Ö S D

Piros pünkösöd öltözik sugárba,
Mosolyogva száll le a világra.
Nyomában kél édes rózsairat,
Fényzőn hull, a szívek megnyílnak.

Hogy először tűnt fel a világnak,
Tüzes nyelvek alakjába' támadt.
Megoldotta apostolok nyelvét,
Hirdetvé a győzedelmes eszmét.

Piros pünkösöd, juttasd tiszta fényed
Ma is minden bántó szívének,
Hogy ki tévelyg kétségbe', homályba':
Világító sugaradat áldja.

Habozóknak oldjad meg a nyelvét,
Világosítsd hittel föl az elmét.
Hogy az eszme szívből szívbe szálljon,
Diadallal az egész világon!

Piros pünkösöd, szállj le a világra,
Taníts meg új nyelvre, új imára.
Oszlasd széjjel mindenütt az éjet,
Szeretnek sugara, Szentlélek!
1876?

Reviczky Gyula (1885–1889)

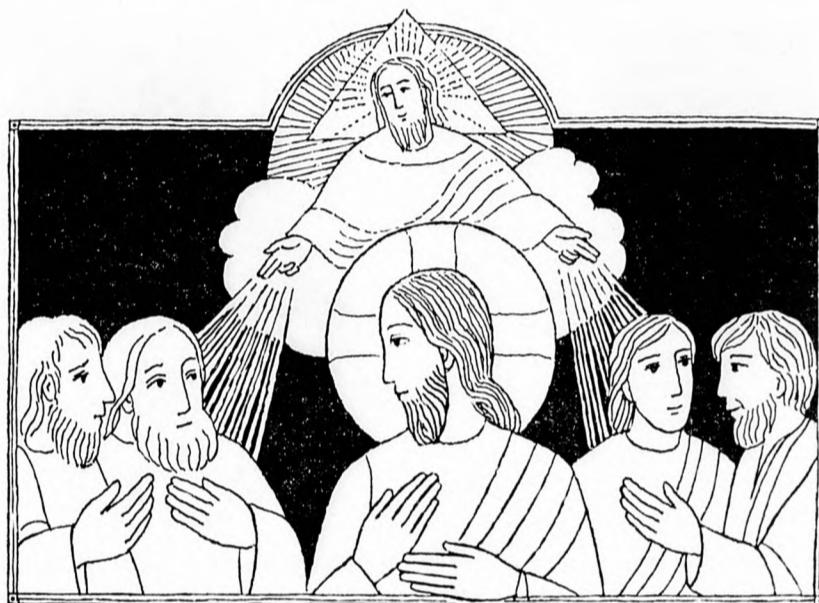
kat, Háromnegyed részük később visszatért Magyarországra – de még most is vannak családi kapcsolatok: egynegyedük itt maradt szerte az országban. A gyermekként idekerültek nyelvükben nem, de szívükben megmaradtak magyarok. Sokan közülük szép anyagi, szellemi előhaladásra tettek szert és jó hírnevet szereztek hazánknak. Mostmár kihaltak, hiszen 70–80 év körüliek. Gyermekeik, unokáik viszik tovább Magyarországot szeretetét és megbecsülését.

BEVÁNDORLÁSI HULLÁMOK

A Magyarországot is elérte világgazdasági válság ismét sok magyart kényszerített külföldre. Százával, ezrével érkeztek magyar családok a belga bányavidékekre. Nehéz körülmények között nagyszzerűen állták meg helyüket és új egzisztenciát teremtettek maguknak. A bányatelepeken a kultúrélet is magas nívón állt. Színdarab-előadások, magyar bálók, könyvtárak tették színesebbé a közösségi életet. A magyarok megbecsültek, elismertek voltak, mint kiváló munkaerő, becsületes emberek, szép családok. Sajnos, sokan fiatalon estek áldozatul a szörnyű bányabetegségnek, a szilikózisnak.

Ebből a hullámból 1940 és 1944 között számosan hazatelepedtek, jobb lehetőséget remélve, mint ami akkor volt itt a német megszállás alatt. De 1946–47-ben jónéhányan újból visszajöttek.

A háború után, 1946-ban Belgium területén hozzávetőlegesen négyezer magyar hadifogoly várt a hazatérésre: katonák, leventefiúk vegyesen. Közülük ezren úgy határoztak, hogy itt maradnak, vállalva a

FIATALOKNAK

Kedves fiatalok!

Húsvét 5. vasárnapján az alábbi evangéliumi részletet olvassuk Szent János könyvéből:

„Abban az időben Jézus így szólt tanítványaihoz: Ne nyugtalanodjék szívetek! Higgyetek az Istenben, és bennem is higgyetek. Atyám házában sok hely van. Ha nem így lenne, mondtam volna-e: Elmegyek és helyet készítek nektek? Ha majd elmegyek és helyet készítek nektek, ismét eljövök, és magammal viszlek titeket, hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok. Hiszen ismeritek az utat oda, ahova én megyek!” (Jn 14, 1–6)

„Atyám házában sok hely van...” — ezek a jézusi szavak úgy érzem megragadják a ti figyelmeteket is. Jótékony szavak. Valami olyasmit ígérnek, amire az embernek a testi táplálékon kívül a legnagyobb szüksége van. Tető a feje fölé, ház, lakás — ahol meghúzódhat, ahol védve van, ahol biztonságban érezheti magát.

„Atyám házában...” — még több: nem csak ház, lakás, szállás, hanem: *otthon*, ahová haza vágyik az ember, ahol melegség van, szeretet.

Vajon hogyan, milyenné készíti előgiáját, idejét a magyarságra fordítva? — Őszintén szólva, csak a lelkész. Minden szórványvidéken hasonló a helyzet. Az egyház szerepe ezen a ponton is elvitathatatlan. A lelkész körül kialakuló csoportok lelkesen együttműködve tették lehetővé a magyar nyelv, kultúra, érzés megőrzését. Tanúskodnak erről az évi Szent István napok, karácsony, húsvét, (Folytatás a 6. oldalon.)

Jézus ezt a mennyei otthont? Én így képelem: Ott mindenkinek van helye. Legyünk bármennyire is különfélék, mindannyian jól érezzük magunkat, mert akit csodálunk, szeretünk, követünk ott van velünk: „hogy ti is ott legyetek, ahol én vagyok...”

Hogyan juthatunk Atyánk házába, otthonába? „Ismeritek az utat...” ÚT = Ha Isten közelében, az Ő követésében, a templomban, az *Egyházban* jól érzem magam: ott a helyem. Ha én egy kereső, kérdező, kutató ember vagyok, akit érdekel a jövő — a földi létén túli jövő is — ahol boldog akarok lenni: ott a helyem.

Ha az Atya háza — Jézus Isten országának nevezte — sok, különböző, de azonos úton járó ember otthona, akkor az *Egyház* is: a különböző kultúrák, a küzdelmes életűek, a hajléktalanok, a kérdezők és keresők, a szentek és megtérő bűnösök, a gazdagok és szegények otthona, menedéke kell legyen. Mert az egyháznak, a mennyei otthon földi másának — a hibák, hiányosságok ellenére is — ilyenné kell válnia.

Kedves fiatalok!

Az egyház mi vagyunk! Te, én, mi mindannyian, akik ismerjük az egyetlen és helyes utat: Jézus mondja: Én vagyok az út, az igazság és az élet... Ha olyan nyitottá válunk, mint mennyei Atyánk háza: mindenkit befogadókká — elfogadókká, másoknak otthont, melegséget, szeretetet, boldogságot adókká — az ígéretből valóság lesz. „Hogy ti is...” Igen, helyünk lesz abban a házban: az *Atya örök otthonában!*

Pál atya

„Ne resteljük tanítónknak elfogadni!”

KÁLVIN JÁNOS MÁRIA-KÉPE

Az amnyira óhajtott keresztény egység protestánsok és katolikusok közötti megvalósulásának egyik legnagyobb akadálya egymás kölcsönös nemismerése, illetve hitbeli féltreértése. Ezért is találtuk helyénvalónak a Budapesten megjelenő Reformátusok Lapjából (1993. jan. 3-i sz.) az alábbi cikket átvenni most, minthogy május nekünk Szűz Mária hónapja is.

Ravaszk László írja a Lukács 1. magyarázatában: „Milyen kár, hogy egy túlzott és bibliaellenes Mária-kultusz visszatart minket ennek az Igének szépségében és igazságában való gyönyörködéstől”. S tényleg vannak igehirdetők, akik prédikálnak Deboráról, Szulamitról, Rhodéről és Fébéról, de nem szólnak Szűz Máriáról. Ám advent és karácsony idején előtérbe kerül alakja, s megszívlelhetjük Kálvinnak az *Evangéliumi Harmónia* magyarázatában olvasható tanácsát: „Ne resteljük tanítónknak elfogadni azt, aki Krisztust, Isten örök bölcsességét, hordozta a méhében.”*

Természetesen Kálvin elutasítja Mária Írásellenes tiszteletét. A „fonák módon” tisztelőkkal ellentétben Kálvin azt állítja: „Mi elismerjük benne, ami leginkább tiszteletreméltó... Mi szívesen fogadjuk őt tanítónk, s az ő tanításának és utasításainak engedelmeskedünk.” Mária példánk lehet.

A kegyelem megtapasztalásában

„a kegyelembe fogadott”. „Mivel bámulatos és szinte hihetetlen volt a küldetés, a figyelmek Isten kegyelmére való felhívásával kezdi beszédét az angyal” — mondja Kálvin, majd így folytatja: „Mivel a hitnek az isteni jószág megértése az ajtaja, méltán tartja magát az angyal ahhoz a sorrendhez, hogy az isteni kegyelem megfontolásával itatva át a Szűz kebelét, így tegye képessé a megfoghatatlan titok megértésére.” A kegyelem átélése látható a *Magnificat*-ban is (Lk 1,46—55). „Kiváló és nevezetes éneke ez a szent Szűznek, melyből világosan látható: mennyire kitűnt ő a Szentlélek kegyelmével.” Mária szívének öröme azon alapszik, hogy „ingyen kegyelemből rátekintett Isten”.

* Az *Evangéliumi Harmónia Rábold Gusztáv* fordítása, Kolozsvár, 1939.

PÜNKÖSDI HIMNUSZ

Ismeretlen szerző a X. századból

Meghozta boldog örömünk
A forgó esztendő megint:
A Lélek, a Vigasztaló
Megszállt a tanítványokon.

Lobogó fényességű láng
Tüzes nyelvekké alakult:
Ígék, hogy lobogjanak
S szeretettől lángoljanak.

Minden nyelveken szólnak.
A pogányok borzonganak.
Azt vélik, mustól részegek
Kiket a Lélek töltö meg.

Történt e titkos adomány
A szent hűsvét-idő után,
Mikor törvény szerint ülék
Az engesztelés ünnepét.

Meghajtott fővel esdenek
Jóságos Isten, híveid:
Áraszd ránk égből gazdagon
A Lélek ajándékait.

Szívünket már megszenteléd,
Töltsd most kegyelmedet belénk.
Bocsásd meg minden bűneink
S tedd békessé esztendeink.

Atyaistennek tisztelet
S Fiának, ki feltámadott
S a Vigasztalónak velünk
Most és örök időken át.

Sik Sándor fordítása

A félelem legyőzésében

„Ne félj, Mária!” — mondja az angyal. Az isteni dicsőség kicsinyke feltűnése már ijedelmet okoz az embernek — fejtegeti Kálvin —, „a szent Szűz pedig a gazságok oly nagy hatalmát látta, hogy méltán nagyobb büntetéstől tartott”. Isten üzenete azonban elveszi szorongását, sőt boldoggá és diadalmassá teszi. A *Magnificat*-ban már magasztalja a hatalmas dolgokat cselekvő Istent, aki trónról ledönt, másokat pedig felmagasztal. Mária „így az Isten gondviselésének és ítéleteinek tulajdonítja, amit az avatatlan emberek a szerencse játéknak hívnak... Meg akar ti. tanítani bennünket arra, hogy nem a szerencse vak ereje mozgatja és forgatja a világot, hanem minden látható változás Isten gondviseléséből történik”.

A Szentírás tudományának gyakorlásában

A *Magnificat* ótestamentumi idézeteiből Kálvin azt a következtetést vonja le, hogy megvolt Máriaé „a kellő gyakorlata a Szentírás tudományában. Akkor ugyanis általános volt a Messiás várása, de csak kevesek hite alapult a Szentírásnak oly tiszta ismeretén”. Az angyal is „a prófétákból veszi magasztalásait, s ezekkel azért jelöli meg Krisztust, hogy így még jobban felismerje a szent Szűz, hogy Ő lesz az a Megváltó, ki hajdan megígértetett az atyáknak... Azt jelzi az angyal, hogy betelik majd Krisztus személyében Ámos jóvendölése Dávid sátorának a helyreállításáról.” Ugyanígy „ismeretes volt Ézsaiásnak ama jóvendölése (11:1), melyben Isten megígéri, hogy egy vesszőszálat fog támasztani Isai megvetett törzséből. A Szűz kebelében az Isten kegyelméből támadt hit eredményezte, hogy ellentmondás nélkül fogadta a Dávid székének felállításáról neki hozott híradást.”

Engedelmesség tanúsításában

„Imhol az Úr szolgálóleánya” — hangzik Mária ajkán az angyali üzenet-re a válasz. „Nem engedi meg magának a szent Szűz a további vitát” — magyarázza Kálvin, s így folytatja: „E szavakkal teljesen fölajánlja és átengedi magát Istennek... Ha azért volt a szent Szűz az Úr szolgálóleánya, mert engedelmesen alávetette magát a parancsának, akkor nincs alábbvaló nyakasság, mint huzavonával megtagadni Istentől, amit megérdemel, és amit az engedelmesség megkövetel.”

Az Erzsébet meglátogatását pedig Kálvin így kommentálja: „Ez az utazás bizonyossága annak, hogy Mária hite nem volt múlkony, mert nem oszlott el az angyal megjelenésével együtt Isten ígérete is, hanem belevésődött a lelkébe. A sietség pedig a komoly és forró vonzalom tanúja.”

Ez az engedelmesség tükröződik a Gyermek templomi bemutatásában is, „amint megíratott az Úr Törvényében” (Lk 2,23). S majd az engedelmesség útjának nehézségeire készíti föl Máriát a Simeon jólata: „A te lelketet is áthatja az iles tör” (2,35). „Erre az intelemre pedig azért volt szükséges a szent Szűznek, hogy — mint többnyire történni szokott —, a szerencsés kezdeten való öröm mellett kellően elő legyen készítve a szomorú vég elviselésére is.”

E négy tétel fényében ragyogni kezd

Biblia magyar gyermekeknek

A „Kirche in Not” Nemzetközi Segélyszervezet kiadta „Isten szőlő gyermekeihez” címmel a Bibliát és azt a magyar hittanos diákoknak adományozta. A tetszetős és izlées kiadvány mindössze 96 oldal, de lényegileg a Szentírás minden fontos részlete megtalálható benne, ami az általános iskolások számára fontos. Külzete is megnyerő, a gyermekek érdeklődését azonnal leköti, a szép színes képek is a könyv olvasására ösztönzik. A mi egyházmegyénk, az ősi veszprémi egyházmegye több mint tízezer példányt kapott ebből a gyermek Bibliából, amit a püspökség a kerületi esperesek útján arányosan osztott szét az egyes plébániák hittanosai részére.

Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy 38 évi zalaszentbalázi munkódszámom során soha egy percre sem szüneteltettem az iskolai hittan oktatást, még a Rákosi rendszerben sem. (Épp ezért ütköztem meg, hogy a jelenlegi liberális irányzatok ki akarják irtani az iskolából a hitoktatást!) Régebben akadtak szülők, akik félelemből vagy más indoklás alapján nem merték iskolai hittanra beírni gyermekeiket, de most (egyetlen család gyermekeik kivételével) min-

denki részesül iskolai hitoktatásban. A tanulók nagy száma miatt nem tudtam minden gyermeknek Bibliát adni, ezért bizonyos feltételhez kötöttem, ki kapjon a szép ajándékból. Már régebben rájöttem arra, hogy nem minden gyerek tudja elimádkozni egyedül, önállóan az Úrangyalát. Ennek sajnálatos oka van: otthon a családi körben egyre kevesebb helyen maradt szokásban a régi szép hagyomány, a közös imádkozás. Legalább este. Megelégedéssel állapítottam meg, hogy egyházközségünkben aránylag elég sokan tudják az Úrangyalát, így minden arra érdemes részesült az ajándékban.

Gyönyörűség volt látni a megajándékozott gyermekek örömet és boldogságát. Ezt a szülők visszhangja árulta el, akik úton-útfélen megszólítottak és mosolygós arccal köszönték, hogy gyermekeknek örömet szereztem. Bizonyosság erre a gyermekek hálálkodó levele, amit csatoltan mellékelek. Köszönet illeti mindezt a Segélyszervezetet, igazán elmondhatjuk: hatékonyan elősegítette a hitoktatás további sikerét.

Tamási László,

Zalaszentbalázi plébános

A gyerekek egy csoportja a kapott Bibliával.

A 35. Magyar Pax Romana kongresszus

„Megújuló egyház a megújuló társadalomban” címmel rendezte a Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom — Pax Romana (München), a Katolikus Továbbképző Intézet (Szombathely) és a Magyar Pax Romana Fórum (Budapest), a Katolikus Mérnökök, Agronómusok és Közgazdászok Nemzetközi Társaságával (SIIAEC, Párizs) együtt 1993. április 12. és 18. között Vépén és Szombathelyen a 35. Magyar Pax Romana Kongresszust. A magyarországi, a kisebbségi sorban és a szórványban élő magyarokon kívül Nagy-Britanniától Kazahsztánig 23 országból több mint négyszázán jöttek össze, köztük angolok, baszkok, csehek, franciák, lengyelek, németek, olaszok, osztrákok, románok, spanyolok, szlovákok és szlovénok. A kongresszuson többek között részt vett Konkoly István szombathelyi, Paul Iby kismartoni, Gyulai Endre szeged-csanádi megyéspüspök, Vladimir Filo nagyszombati, Balás Béla veszprémi segédpüspök, Dornbach Ala-

az Erzsébet hódolása: „Áldott vagy te az asszonyok között!” S Kálvin hozzáfűzi: „És manapság sem magasztalhatjuk a Krisztustól nekünk hozott áldást anélkül, hogy eszünkbe ne jusson: mily nagy tisztességgel ékesítette fel Isten Máriát, akiről azt akarta, hogy anyja legyen az Ő egyszülött Fiának.”

Szénási Sándor

jos, az Országgyűlés alelnöke, Keresztes Sándor, hazánk vatikáni nagykövete, Entz Géza államtitkár, Andrásfalvy Bertalan és Keresztes K. Sándor országgyűlési képviselők, Norbert Darga, a Nemzetközi Katolikus Értelmiségi Mozgalom (Pax Romana) európai elnöke, Wagner András Szombathely és Takács Ernő, a vendéglátó Vép polgármestere. Előadást tartott Andorka Rudolf, Blanckenstein Miklós, Dobszay László, Farkas Beáta, Gesztesy András, Gryllus Dániel, Horányi Özséb, Jókai Anna, Mail József, Jacques Méraud, Morel Gyula SJ, Nyíri Tamás, Ocsovai Gábor, Luis Petit-Herrera, Antoine Roullier, Rónay László, Terestyényi Tamás, Vág-völgyi Éva, Wildmann János és Paul M. Zulehner. A Pax Romana Kongresszus résztvevői, osztozva a magyar társadalom és egyház gondjaiban, megvitatták, hogy miképpen mozdíthatnák elő a társadalom és az egyház megújulását a rendszerváltás utáni helyzetben és az alábbi nyilatkozatot fogadták el.

NYILATKOZAT

A kongresszuson kialakult nézet szerint a mai magyar társadalmi és egyházi élet egyik fő problémája az intézményi struktúrák túlzott központosítása, valamint ezzel kölcsönhatásban az egyének atomizáltsága és alattvalói mentalitása. Ez

(Folytatás a 6. oldalon.)

Új helyzet a Chur-i egyházmegyében

A svájci püspöki kar elnöke, Pierre Marie püspök március 4-én Bernben arról tájékoztatott, hogy II. János Pál pápa két új segédpüspököt nevezett ki Wolfgang Haas chur-i püspök mellé. Mindkét új püspök szerzetes, Peter Henrici a jezsuita rend, Paul Vollmar pedig a mariánus rend tagja. A püspökszentelésre április 12-én, húsvéthétfőn került sor.

A két segédpüspök kinevezésével a Vatikán a már közel 5 éve tartó, gyak-

ran megkeseredett hangvételű konfliktusok megoldására próbál utat találni.

A chur-i egyházmegyében, amelyhez Zürich is tartozik, állandósultak a tiltakozások, amióta 1988 májusában Wolfgang Haast utódlási joggal kinevezték Johannes Vonderach megyéspüspök segédpüspökévé. Az ellenérzés már kezdetben, konkrét formában megtapasztalható volt: Wolfgang Haasnak és az istentisztelet résztvevőinek a tiltakozók „ember-szönyegén” kellett keresztüljutni a püspökszenteléshez a székesegyház bejáratánál. A 24 kanonok közül 10 távol maradt. Két évvel később a pápa Vonderach megyéspüspök meglepetésszerű visszavonulását tudomásul vette és Wolfgang Haasra ruházta a püspökség vezetését. Az egyházmegyében azóta nem tud helyreállni a nyugalom. Még a mérsékeltnek tartott újságok is tartós „egyházi háborúról” beszélnek.

A chur-i püspöknek mindenekelőtt azt vetik a szemére, hogy nem veszi komolyan az egyes keresztény emberek felelősségét az egyházban és elzárkózik a nők nagyobb mérvű részvétele elől a lelkipásztori munkában. Ellenzői igazolva látták magukat első személyi döntései kapcsán.

A tiltakozások Zürich kantonban kulminálódtak, ahol a hét kanton magában foglaló egyházmegye 700 ezer katolikusa él. Ott néhány héttel Haas hivatali beiktatása után leállították az egyházmegyei kasszába való befizetéseket. Ezen felül

a kanton katolikus központi bizottsága 1990 augusztusában kérvényezte Zürich kanton önálló püspökséggé alakítását.

Az elmúlt három évben minden egyházi és politikai csatornát felhasználtak arra, hogy a visszas helyzetre megoldást találjanak.

Maga Wolfgang Haas jogtalannak tartja a támadásokat. Pásztorlevelében, amelyet egy évvel hivatalba lépése után fogalmazott meg, a püspökség „nehéz és fájdalmas próbájának” legfőbb okát abban látta, hogy „sokan eltávolodtak Krisztustól és igazságának teljességétől. Kétségkívül főleges luxus lenne megragadni a korábbi feszültségeknél és ezáltal időt és erőt vesztegetni”.

Régóta keringtek különböző találgatások, amelyek a chur-i egyházmegye konfliktusának megoldási modelljeit elemezték. Az egyik változat javasolta, hogy az egyházmegye egy részében, ahová Zürich is tartozik, nevezzenek ki apostoli adminisztrátort. Ez lett volna az első lépés egy önálló zürichi egyházmegye létrehozására. A másik modellt a Vatikán választotta: Két segédpüspököt állított Wolfgang Haas mellé. Kritikusok azonban már akkor szót emeltek, amikor mindez még csak találgatás volt, mondván: Nem új igazgatási struktúrák és új hivatalok létrehozásáról kell beszélni, hanem Wolfgang Haas személyéről. (KNA / MK)

Minden nép csak magában, ti. fiaiban, hordozza az élet s dicsőség, vagy a halál s szegényen csíróját.

Széchenyi

Ács püspök halála

Fájdalmas hírt kaptunk otthonról: Ács István egri segédpüspök március 27-én szombaton baleset áldozata lett. A Szabad Európa Rádió hétfőn számolt be a tragikus eseményről és méltatta az alig 58 éves főpásztor egyéniségét. Személyében egy ízig-vérig lelkipásztor-főpap távozott körünkől, akinek fontos szerep jutott a magyar katolikus egyház belső megújulásának megvalósításában. Erre a feladatra szinte predesztinálta az a tény, hogy 1989 február 11-én történt püspökké szentelése előtt a pálos rend titokban felvett tagjaként 30 éven keresztül lelkipásztori munkát végzett: 1959-ben történt pappaszentelése után előbb 3 évig Sátoraljaújhelyen, majd 1962 és 70 között Sárospatakon, végül 19 éven át plébánosként Füzéren.

Lelekipásztori tevékenysége két területen ért el jelentős eredményt. Az egyik a családlelkipásztorok, a másik a szeretetszolgálat. Ács István korán felismerte, hogy a magyar társadalom csak akkor lesz képes átvészelni a kommunizmus lélekrombolását, ha egészséges, hívő családokra épül. Ezért szorgalmazta mindenütt a külföldön oly sikeres házashétvégek, a „Marriage Encounter” mozgalma meghonosítását hazánkban. A politikai változások után már mint püspök állhatott a mozgalom élére, hiszen tisztában volt vele, hogy a magyar társadalom megújulása a családok megújulása nélkül nem lehetséges. Ezért nevezte ki a Magyar Püspöki Kar Ács püspököt családpsztorációs bizottsága elnökévé.

A másik terület, ahol nagy lelkesedéssel és odaadással működött, a Karitás, a szeretetszolgálat megszervezése volt. Nemcsak az egri egyházmegyei Karitásnak volt az elnöke, hanem az Országos Karitás Alapítványé is, mert lelkipásztori érzéke meggyőzte, hogy a karitatív tevékenység az egyház egyik legfonto-

sabb küldetése s egyben igehirdetése hitelenségének is kézzelfogható bizonyítéka. A magyar egyház belső megújulásának ezt a szerzetesi egyszerűségben élő és működő püspököt április 3-án temették az egri Bazilikában a magyar püspöki kar, az apostoli nuncius, valamint a kormány számos képviselőjének jelenlétében. Püspöki jelmondata: „Te vagy Uram, én reményem” immár beteljesedett.

Frank Miklós

MAGYAROK BELGIUMBAN

— RÉGEN ÉS MOST

(Folytatás a 4. oldalról.)

március 15., Október 23. ünnepei, a gyermektáborok, báljaink, melyek mindig nagy családi találkozók is. Vallásfelekezeti egyetértésben összetartunk, együtt dolgozunk. Ma már a harmadik-negyedik generáció fiataljainak próbáljuk a lángot tovább adni, a Haza szeretetét és megbecsülését ápolni. A „Lelkészi levél” Liège-ben ezer példányban jut el a családokhoz, a „Magyar Ház” Brüsszelben hasonlóképpen. Ezekből ismerhető meg, hány helyen, mikor van szentmise, összejövetel, magyar kultúrtevékenység, egy szóval: magyar élet.

Otthonról jövő rokonok, látogatók bizony megcsodálják, hogy mindez idegenben lehetséges, hogy annyi helyen és annyiszor felhangzik a magyar Himnusz a misék s egyéb összejövetelek alkalmából, de, sajnos, most egyre több temetés is, hiszen csoportunk halad előre a korban. De nem adjuk alább, kitartunk míg csak lehet. Élünk magyar lelkületben a Hazától távol, de azt soha nem feledve. Alkalmazkodunk az itteni néphez, nyelvéhez (Belgium három nyelvű!), a szokásokhoz és elmondhatom: Belgiumban a magyaroknak jó hírneve van, megbecsülésnek örvendünk és próbálunk gondoskodni arról, hogy ez továbbra is maradjon és gyarapodjon.

Dobai Sándor lelkész (Liège)

KÖNYVESPOLC

CSERHÁTI FERENC: HITÉBRESZTŐ, Szent István Társulat, Budapest 1993, I–III kötet, összesen 936 oldal.

A müncheni magyarok aktív és lelkes plébánosa, dr. Cserháti Ferenc „Hitébresztő” néven három kötetes elmélkedéssorozattal lép meg bennünket. A három kötet az új liturgia szentmiserőlvánnyai „A”, „B”, „C” sorozatának felel meg. A mű a Szent István Társulat gondozásában jelent meg, ezáltal is jelezve, hogy elsősorban, ha nem is kizárólagosan, az otthoni magyarokhoz szól. Kada Lajos érsek, a Szentszék németországi nunciusa, bevezetőjében kiemeli, hogy a szerző művével a II. Vatikáni zsinat óhaját, a híveknek a liturgiában való tudatosabb részvételét hathatósan teljesíti.

A Szerző az előszóban maga elmondja, hogy elmélkedései milyen célt szolgálnak. Krisztus evangéliuma ugyan mindig ugyanaz, Isten ígéje örök és változatlan, de mégis történetiséggel is rendelkezik. Minden korban képes a hívőt a földi és túlvilági dolgokban eligazítani és minden kor sajátos problémáira választ adni.

Véleményünk szerint a Szerzőnek kitűnően sikerült a mai kor emberének a hangját megütni. Aki a mai radikálisan megváltozott, szekularizált világban él és az emberiség világnézeti tájékozatlanságában az igazságot keresi, azt az elmélkedések egyszerű, közvetlen szavai Jézushoz, a világ egyedüli megváltójához irányítják. Az év minden vasárnapjához fűzött bevezető rész és az elmélkedés rövidsége és közvetlensége folytán könnyen érthető. Ahogy a szerző maga mondja, nem is kész elmélkedéseket, hanem inkább vázlatos indítékokat, javaslatokat, egyszóval útmutatást akar nyújtani. Azáltal, hogy nem dogmatikai igazságokból, mintegy felülről indul ki, hanem abból a problematikából, amely manapság mindenkit foglalkoztat, az olvasó érzi, hogy az ő sorsáról van szó és könnyebben tudja megérteni és elfogadni a választ is.

Dr. Cserháti e művével nemcsak mély teológiai tudásáról — melyet azonban sohasem fitogtat — tesz tanúságot, hanem egyben sokévi tapasztalatairól is. Nagyon igaz, amit az előszóban mond: „A szentbeszéd egy világvárosi magyar egyházi közösség szolgálatában keletkeztek, a jóléti társadalom szekularizált környezetében, ahol a legtöbb már rég kiszakadtak az ősi hagyományok és vallásos gyökerek éltető talajából, kevés a komoly vallásos ismeret, sok szektás kísértéssel találkozunk és egyáltalán nem természetes, ha valaki vallásos”.

Az elmélkedések olvasását mindenkinek melegen ajánljuk, nemcsak a híveknek, hanem a papoknak is, akik maguk is érzik mindazt, amit Cserháti mond, de esetleg nem tudják oly találóan, oly korszerű közvetlenséggel megfogalmazni, mint ő. Hálával fogadjuk Cserháti Ferenc útmutató munkáját és meggyünk győződve, hogy szavai sokak számára valóban hitébresztő, hitfakasztó igék lesznek!

Mehrle Tamás OP

A színes borítóval ellátott I–III. kötet ára Németországban 30.– DM. Kapható Münchenben a misék után a sekrestyében (Damenstift-templom), illetve a Magyar Katolikus Misszió (Oberföhringer Str. 40, 8000 München 81.).

Márciusi számunkban közölt „Vers egy ág-
hoz” c. Dsida-vers utolsó szakasza helyesen így olvasandó:

tudjam, hogy mégis elszáll s terhe mentül
alább nyomott, annál több az erő,
mellyel alázott ágam visszalendül.

A 35. MAGYAR PAX ROMANA KONGRESSZUS

(Folytatás az 5. oldalról.)

a helyzet a megkésett polgári fejlődés és a totalitárius kommunista diktatúra öröksége. Ennek következtében a társadalom és az egyház majd minden területén kommunikációs zavarok észlelhetők, amelyek megszüntetéséhez nagy szükség van az önszerveződő közösségekből álló civil társadalom kiépülésére. Itt nagy feladatok várnak a magyar kereszténységre is. A krisztushívők hivatása a szerepüket egészen újonnan meghatározó II. Vatikáni Zsinat tanítása szerint

- az emberi személy méltóságának és lelkiismereti szabadságának védelme;
- törekvés a más felekezettűekkel, vallásúakkal és világnézettűekkel való párbeszédre a kölcsönös türelem szellemében;
- az emberek testvériségének tanúsítása az egyház kommuniójának elmélyítésével;
- a közjó előmozdítása a szolidaritás és szubszidiaritás elvének megfelelően.

Az emberek közti kommunikáció javítása egyházunknak is küldetése. Ehhez hozzátartozik, hogy a társadalomban és az egyházban az újításra törekvők és a hagyományörzők tanúsítsanak egymás iránt megértést, amire a kongresszus is törekedett. Jellemezze mindig a kommunikációt a tárgyszerűség, a nyíltság és az őszinteség. Legyen biztosítva mindenhol a nemzeti kisebbségek — így a szörványok — egyenjogúsága, beleértve az anyanyelven folyó vallásgyakorlást. Szükséges továbbá, hogy egyházunk igehirdetésében és tanításában a mai ember, főleg a jövő nemzedék számára érthető nyelven, hitelesen és önkritikusan keresse a választ korunk nagy kérdéseire, uinden jóakarattal emberrel együtt. Ápolja az egyházon belül is a testvéri párbeszédet, mélyítse el a nyilvánosságot, teret adva a kritikának, és a lehető legnagyobb mértékben mozdítsa elő a civilek felelősségvállalását. Az egyház és állam kapcsolatát illetően kívánatos a jó viszony, de ez nyilván nem jelenti azt, hogy az egyház a világi hatalom erejével próbálja a maga krisztusi küldetését megvalósítani. A kongresszus résztvevői ebben a szellemben törekednek a magyar társadalom és egyház szükséges megújítására.

LAPSZÉLRE

Legutóbb eleget bosszankodtam a „sárga” járványyszerű elharapódzásán. Meg sem száradt írásomon a nyomdafesték s na tessék!!! — már is itt az előítéletes ség — amire semmi szükség nem volt pl. ebben a mondatban: „... bánt az agresszivitás, a rosszindulat, az előítéletesség (elég lett volna: előítéletek) eluralkodása”. — De ezen is túlesz egy katolikus főszerkesztő hogyaszongya: „... egyes csoportok átlépték é n e s s é g ű k korlátait”. Szóval: nem a módjával használt idegen szavak csúfítják az „édes idiómát”, hanem az ilyen — hogy is mondjam: nyelvi ny e g l e s é g e s s é g e k .

— sljő —

Az élet könyvéből

ARGENTÍNA (Buenos Aires)

Keresztelés: A Mindszentynum Szent István kápolnájában február 27-én részesült a szentkereszttségben **Fülöp Nicole**, F. Róbert Kristián és Concevatt Mária Gabriela 3. gyermeke. Keresztstüljei: Leverone Fernando José és Tasnady Szűts Andrásné, sz. Luz Mária. Az aranyos fiúcskának és testvéreinek lelki-, testi egészséget, a szüleinek pedig sok örömet kívánunk gyermekeikben.

Ezüst menyegzőjüket ünnepelték március 20-án Kolb László és Berkes Éva.

Halottunk: M. Tóth Erzsébet BMV (angolkisasszonyok rendjéből) március 13-án hosszas szenvedés után adta át neimes, művész lelkét Teremtőjének. Nyugodjék békében!

AUSZTRIA

Linzi: Halálozás: Kocsis Tibor honfitársunk (Helmholtzstr. 25.) 56 éves korában február 19-én elhunyt. Msgr. dr. Balogh Vince plébános temette a St. Martini-i temetőben. Igen sok gyászoló jött össze a korán elhunyt kedves hívnök temetésére. **Bartha Péter** honfitársunk (Langholtzfeld, Gattenbrunnstr. 12.) február 19-én meghalt. Magyar közösségünkhöz hűségesen ragaszkodott. Igazi hazaszeretetet jellemezte. Őt is dr. Balogh Vince plébános temette a St. Martin-i temetőben. Nyugodjanak békében!

NÉMETORSZÁG

Baden-Baden: Halálozás: özv. vitéz Barna Kornélné szül. Gödölle Iréne, életének 83. évében, március 19-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Kívánsága szerint férje mellé temették a Baden-Baden-i temetőben. Gyászolják: fiai és hozzátartozói. Nyugodjon békében!

Köln: Halálozás: Cselényi Ignác sz. Monori Mária, súlyos betegsége után 90 éves korában elhunyt. Temetése a budapesti Rákosszentmihályi Köztemetőben lesz. Adj, Uram, örök nyugalommal neki és az örök világosság fényeskedjék neki. Nyugodjon békében!

München: A szentkereszttségben részesültek: Simon Michaela, S. Michael és S. Ecaterina leánya március 14-én. Agárdi Georg Peter Mi-

chael március 21-én. Édesanya: Agárdi Ágnes Desirée Hildegárd Éva. Gratulálunk és Isten szerető kegyelmét kívánjuk!

FRANCIARSZÁG

Keresztelések: Palásti, szül. Maliseva Olga Katalin, M. Iván és Kuznyecova Tamara leánya, Párizs, április 4-én. **Berquier Cindy Beyverly Mária**, B. Cyrille és Erambert Marie-Danielle leánya, április 10-én és **Berquier Mike-Ludovic**, B. Cyrille és Erambert Marie-Danielle fia, ápr. 10-n a szentkereszttségben részesültek.

Szentségi házasságot kötöttek: Berquier Cyrille és Erambert Marie Danielle, április 10-én. **Az örök hazába költöztek:** Tóth József, 81 éves korában, Tourcoing, 1992 október 4-én. **Erdélyi György**, 88 évesen, Párizs, 1993 január 8-án. **Kovács Helene (Dávidné)**, 89 évesen, Párizs, január 9-én. **Czirákné, sz. Világos Erzsébet**, 92 évesen, Grigny, január 9-én. **Nagy Sándorné szül. Ádám Rózsa**, 79 évesen, Dourdon, január 26-án. **Közeghy Fangh Ilona**, sz. Barton, 87 évesen, Rueil-Malmaison, február 18-án. **Unger Teréz**, 60 évesen, Lille, március 16-án. **Jankovich Dénesné szül. gr. Károlyi Fruzsina**, 93 évesen, St. Germain en Lay, március 20-án. **Tóth Ilona**, F. Farkas, 77 éves korában, Sevran-ban, április 4-én. **Erdei Lászlóné, szül. Krajovszky Paula**, 82 évesen, Párizs, április 7-én. **Péntek Imre**, 70 éves korában, Párizs, április 9-én. Nyugodjanak békében!

*

Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

S Z A B Ó M I C H A E L

1993. február 27-én, 34 éves korában visszaadta neimes lelkét Teremtőjének. Búcsúztatása március 7-én volt, Kanadában, Torontó városában. Hamvait Daytonban helyezük örök nyugalomra.

Az elhunytban a Kanadában megjelenő „Napló” főszerkesztő- és kiadója, Szabó Viktor a fiát gyászolja.

Triduum Párizsban...

LELKIGYAKORLAT – KIÁLLÍTÁS – JUBILEUM A MAGYAR MISSZIÓBAN

Minden tekintetben rendkívüli napoknak bizonyult március 19., 20. és 21. Háromnapos lelkigyakorlatra hívtam híveimet, amelyet dr. Kada Lajos bonni nuncius érsek tartott.

Nem csendtől átkarolt hagyományos elmélkedéseket hallottunk, hanem mélyen szántó, de mindenki számára érthető előadásokat, melyeket hozzászólások és kérdések követtek az egyház szociális tanításáról, II. János Pál magyarországi látogatásának következményeiről stb. ... E témákat egészítették ki a szentmisék prédikációi Szent Józsefről, a papi és szerzetesi hivatásról, a világiak egyházi szerepéről. A Vatikán és Magyarország kapcsolatát elemző témánál Kada Lajos nuncius érsek mellett ott ült az épp Párizsban tartózkodó dr. Keresztes Sándor, a Magyar Köztársaság szentszéki nagykövete. Ketten felváltva és kiegészítve – a vatikáni diplomata és a hitvalló világi – terítették elénk egyházunk és hazánk kapcsolatát.

A „hittanórák” lelkületét emelte az a külső hangulat, amelyet a németországi Kastli Magyar Gimnázium fafaragó művésze, Müller György tanár, főleg valóságos tematikájú munkái adtak. A kiállítás megnyitóján, amelyet a misszió az Institut Hongrois-val közösen rendezett, a volt francia miniszterelnök felesége Madame Raymond Barre külön kiemelte, hogy már járt Kastlban és mennyire értékeli az iskola nevelő munkáját. A jelenlevő francia vendégek nem győztek betelni a magyar népi hagyományokat követő alkotásoktól, amelyek misszióink kápolnáját bibliai történetek múzeumává varázsolták.

Ilyen lelki hangulatban köszöntötte dr. Moran Claude a párizsi misszió híveinek nevében dr. Ruzsik Vilmos atyát 80. születésnapjára és főlelkészi kinevezésének 25. évfordulójára. Nem életét méltatta, hanem a hívek mély szeretetét,

kedves ragaszkodását és őszinte háláját fejezte ki. Dr. Kada Lajos nuncius érsek a Szentatya áldását tolmácsolta a jubiléumnak. Aztán a gyerekek verset szavaltak, köszöntötték őt protestáns testvéreink, Magyarország vatikáni nagykövete, a politikai emigráció, közbeillesztve egy-egy hegedűszámot.

Legszívhezszólóbban dr. Szávai János, a Magyar Köztársaság párizsi nagykövete köszöntötte Ruzsik atyát, aki válaszában meghatódva és szerzetesi alázattal figyelmünket a mi Urunk Jézus Krisztus felé irányította: „az ünnep annak szól, aki mögöttem és felettem áll”.

RUZSIK ATYA KITÜNTETÉSE

Folytatásként, április 6-án, a nagykövetség épületében dr. Szávai János nagykövet „Isten emberét”, Ruzsik Vilmos főlelkészt a franciaországi Magyar Katolikus Misszió létrehozásában nyújtott kiemelkedő tevékenysége elismeréseként a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjével tüntette ki. A fogadással egybekötött ünnepélyen, Msgr. Lorenzo Antonetti apostoli nuncius jelenlétében, Párizs bíboros érseke, Jean-Marie Lustiger megerősítette a magyar nagykövet által méltatott Ruzsik atya érdemeit, örömmel hangsúlyozva, hogy a Magyar Misszió a párizsi egyházmegye plébániája.

Molnár Ottó

ELISMERÉS

A húsz évvel ezelőtt meghalt, zalai születésű nyelvészprofesszor, Pais Dezső emlékére alapított és róla elnevezett tudományos díjjal ezidén Markó Imre Lehel pölöskefői plébánost, nyelvészeti kutatást tüntették ki több évtizeden át végzett munkásságáért. Főműve az Akadémia Kiadónál 1981-ben megjelent „Kiskanisai Szótár”. A most 75 éves plébános, miután bencés tanári működését kénytelen volt abbahagyni, 1950 óta Zalában lelképásztorkodik s emellett egyedülálló helységnevkutató munkásságot folytat.

K—SZ

Miklós-házy Attila püspök múlt évi skandináviai látogatásakor, mjus 16-án felkereste a Helsingborg-i kis magyar közösséget és ott Horváth Kálmán főlelkéssel közösen mutatott be szentmisét. Képünkön a kis Kovács Jolika virágcsokrot nyújt át a püspöknek.

MÁRCIUS 15-e GRÁCBAN

Grác és környékének magyarsága március 20-án, szombaton 16 órakor a *Christiana Hungaria* — Keresztény Magyarok Egyesülete rendezésében, nagyszámú résztvevővel ünnepelte meg 1848 március 15-e emlékét az *Erzherzog Johann Hotel* szépen feldíszített Plochl-terében. A vendégek között az Osztrák Haderő déli hadtestének parancsnoka, *Fally tábornok* és *Unger dékán*, katonai lelkész is megjelent. Az ünnepség az osztrák-magyar barátság jegyében folyt le. Ünnepi beszédében v. *Marton Rezső* külön kihangsúlyozta, hogy az 1848-as magyar felkelés nem az osztrák nép ellen irányult.

M. R. (Grác)

A SOPRONI BENCÉS TEMPLOM FELÚJÍTÁSÁÉRT!

Páter *Endréd Csanád* negyvenöt éves külföldi tartózkodás után hazatért Magyarországra, és a soproni bencés templom lelkésze lett. Templomát, nagyon rossz állapotban lévén, fel kell újítani.

A XIII. században épült Bencés templom gazdag történelmi múltja (Kapisztrán Szent János itt is prédikált, királyokat koronáztak és több országgyűlést tartottak benne, a Széchenyi család számos tagját itt temették el) és az a tény, hogy a magyar kormány 1989-ben Sopronnál nyitotta meg a határt, elegendő alapot ad arra, hogy ezt a templomot mint Fogadalmi Templomot újítsuk fel. A határ megnyitása volt a kezdete a „vasfüggöny” végleges összeomlásának. Az emberek a határon önkéntelenül is térdreestek, és sírva imádkoztak.

A Bencés templomot mint Fogadalmi templomot restauráljuk, hálából Istennek azért, hogy Magyarországot és Kelet-Európát vérontás nélkül felszabadította a világot fenyegető kommunizmus igája alól. Ennek a Fogadalmi templomnak a restaurálásához kérjük minden jóakarát ember imádságát és támogatását.

Bizonyára sok tanítványa emlékszik még Csanád atyára és jó szívvel anyagilag is segítségére siet. Címe: **Bencés ház — Benediktiner Haus, Templom utca 1, H-4900 Sopron, Bank Austria, Konto-Nr.: 948019054, BLZ 20151.**

Varga János

AACHENI MAGYAR ZARÁNDOKLAT

Az Aachen-i dóm prépostja, dr. Hans Müllejans prelátus Szigeti István aacheni magyar lelkészt megbízta az 1993-ban tartandó AACHENI MAGYAR ZARÁNDOKLAT (Heiligtumsfahrt) helyi szervezésével. Az aacheni MAGYAR NAP június 25-én lesz. „Tag der Ungarischen Pilger in Aachen” du. Ungarn zu Gast in Aachen.

A szervezés kivitelezésére autótelefont szereltem kocsimba, melynek hívószáma Németországból: 0171 400 53 26, külföldről — és így Magyarországról is: 0049-02405-93116; 10 órától 22 óráig.

K I E G É S Z Í T É S

egy olvasói levélből

A januári számunkban közölt „Egy templomépítés csodákkal” című beszámolót olvasva egy németországi olvasónk „csodálkozással látta”, hogy az érdi templom felépítésében résztvevő alkotó művészek sorából hiányzik B a k a l l á r J ó z s e f festőművész. „Ezt azért hiányolom — írja olvasónk — mivel az új templom legnagyobb méretű alkotásának, az egész hajót átívelő keresztútjának alkotója”. Leveléhez mellékelte a keresztút teljes fotósorozatát. Az egyéni felfogású, 15 méter hosszú összefüggő kompozíció, jobb oldalról számítva, Pilátus ítéletével kezdődik és Krisztus feltámadási jelenetével végződik. 1991-ben készült.

Misch Sebő (Neuweiler)

Megjelent! Megjelent!

BOGYAY TAMÁS:
Magyarország története távlatból

a Mérleg, Bécs-Budapest-München kiadásában. 184 o., 4 térképpel, kartonkötésben, ára 15.50 DM + portó. ... megfelelő távlatból, csak főbb mozzanataiban és — főleg — szélesebb, európai összefüggésben, objektív, lehetőleg nem hungarocentrikus szemléletet! — követve mutatja be az ország történetét (Kosáry Domokos, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke előszavából). Megrendelhető a KUPA, Distelfinkweg 21, WD-8000 München 60 címén. Üzenetrögzítő/Fax: 0049 89 8 64 35 73.

K Ö N Y V Ú J D O N S Á G

JÁKLI ISTVÁN: A MAGYAROKHOZ KÜLDETETT. Szent Wolfgang élete és működése. 172 old. régi illusztrációkkal. Bencés Kiadó, Pannonhalma 1992. Ára: 15.— DM. Megrendelhető: KUPA Distelfinkweg 21, D-8000 München 60. Telefon: (0 89) 8 64 44 24.

KIADÓ DÖMÖSÖN (a Dunakanyarban 2 szoba összkomfortos, terraszos, kertés ház. Közél a strandhoz és a bevásárlóközponthoz. Naponta személyenként 20 SFrank. 4 személynek napi 60 SFrank. S A N E X KFT CH-1002 Lausanne (Svájc). Case 31 05 ☎ 021 25 82 54

MAGYAROK FIGYELEM! Vegyenek villát, házat otthon: Balatonon, Dunakanyarban, Érden és másutt. Már 40—80 ezer SFrankért háztulajdonosok lehetnek... Erdemes és nagyon előnyös a szabad házában vakációzni és később visszatérni. S A N E X KFT CH-1002 Lausanne (Svájc). Case 31 05 ☎ 021 25 82 54

Biztosítási-segítség

M I N D E N B I Z T O S Í T Á S I Ü G Y B E N SZÍVESEN ÁLLOK KEDVES HONFITÁRSAINK SZOLGÁLATÁRA. — INFORMÁCIÓ MAGYARUL!

WINTERTHUR BIZTOSÍTÓ IRODA
OBERDORFSTR. 9, - 3053 MÜNCHEN - BUCHSEE

Telefon Geschäft: 031 / 869 12 37

Privat: 031 / 931 92 32

F a x : 031 / 869 32 15

HELYESBÍTÉS: Áprilisi számunk „Európa a végeken” című cikkébe a „nyomda ördöge” — ahogyan a szakma nevezi! — jól belekontraktodott. Egy korrekciórast bentfelejtett, a jó sor meg kimaradt. A helyes szöveg így olvasandó: „A Sztálini Római Katolikus Egyházmegye... területén Trianon óta négy ország osztozik: Romániának 54, Magyarországnak 44, Ukrajnának 27 és Szlovákiának 7 plébánia jutott”. — A Szerző és olvasóink szíves elnézését kérjük.

Apróhirdetések

Németországban élő, 40/170/55, csinos, házias, mélyérzelmű, művészetet kedvelő nő, keresi azt a férfit 50 éves korig, aki kölcsönös szimpátia, megértés esetén élettársa lenne. Jelige: „Új élet”.

Erdélyi származású, jelenleg Németországban élő, komoly, 55 éves, egyszerű nő, keres megértő férfit házasság céljából, Heidelberg környékéről. Jelige: „Öszinteség”.

Nyugdíjas budapesti tanárnő, 57 éves, háztartás vezetését vállalja Münchenben. Budapesti telefon: 0036 1 1672 432.

Sürgősen eladó egy 1-szobás apartament teljesen új berendezéssel / v. részben kert, garázs, pince, két éve modern szőnyegtapétázás, ALNO-konyha, beépített mosógéppel. Telefon: (075 51) 1 41 19.

A Dunakanyarban, Dömösön, páratlan panorámájú, exkluzív tervezésű 3-szintes, telefonos, befejezés előtt álló családi ház eladó. Telefon: 0049 71 31 796 02.

Németországban élő, 45 éves, kellemes megjelenésű képzőművész nő keresi intelligens, hozzáillő életpárját. „Együtt Magyarországon” jeligré a kiadóba.

Erdélyből kitelepült, német állampolgársággal rendelkező, 52 éves, 174 cm magas nő vagyok. Válaszokat „Valaki biztosan engem keres” jeligré a kiadóba kérem.

Németországban, rendezett körülmények között élő 39 éves, csinos, intelligens, tanult (pedagógus) hölgy, 6 éves édes kislányával, életársat keres, szintén tanult, becsületes, mélyérzelmű és nem túl csúnya férfi személyében. Csak komoly szándékú, valóban családi életre vágyó személyek levelét várom. Jelige: „Köln”.

KIADÓ DÖMÖSÖN

(a Dunakanyarban)
**2 SZOBA ÖSSZKOMFORTOS HÁZ
TERRASZOS, KERTES HÁZ,**
közel a strandhoz és a bevásárlási központhoz. Naponta személyenként 20 DM.
4 személynek napi 60 DM.

S A N E X kft.
CH-1002 Lausanne, Case 3105.
☎ 021 25 82 54.

MAGYAROK FIGYELEM!

Vegyenek villát, házat otthon; a Balaton, a Dunakanyarban, Erdén... stb. Már 40 — 80 000 DM-ért háztulajdonosok lehetnek...

Erdemes és nagyon előnyös a szabad hazánkban vakációzni és később visszatérni...

S A N E X kft.
CH-1002 Lausanne, Case 3105.
☎ 021 25 82 54.

Két könyv újdonság!

Szamosi József:
VIRÁGOSKÖNYVEM

— színes riportok a természetből —
64 oldal, 14 színes kis képpel.

PASZIÁNSZ

— Csevegések, játékok, napló (1945-46) —
172 oldal, 13 képpel (5 színes)
Egy-egy könyv ára portóval 20.— DM
(bankjegyen)

Megrendelhető a Szerző címén:
Elektrastr 7/b. 8000 München 81.

LOURDES-I KERESZTÚT

magyarul beszélő videokazetta

Ára: 30.— DM postaköltséggel.

Kapható: az ÉLETÜNK kiadóhivatalánál,
Landwehrstr. 66, 8000 München 2.

Vállalatunk új programja! BUDAPESTI MAGÁNLAJÁRÓK BÉRBEADÁSA!

Nagy választékban rendelkezünk pesti és budai lakásokkal és azokat szombatból szombattig kiadjuk. Legyen független budapesti tartózkodása alatt! Akár mint hazlátogató, akár mint üzletember a legkényelmesebb és a legolcsóbb lakásmegoldás!
Kérje részletes tájékoztatásunkat!

MAGNUS 6072 Dreieich-Offenthal
Postfach 60 11 02
G M B H ☎ (060 74) 6 70 66

Svájcben élő sportos férfi, keres 40—50 év körüli művelt, karcsú hölgyet, akivel eljárhat síelni, teniszezni, utazni, koncertekre stb. Válaszokat „Sohasem késő” jeligré a kiadóba várom.

APRÓHIRDETÉSEK

Budán, közel a Várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazlátogatóknak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 093 33 20 34 (Svájc).

Eladó a Velencei tónál, Agárdon, 270 □-l gyümölcsösben, Budapesttől 40 km-re, 3 és fél szobás, telefonos ház, 3 helyiséges melléképülettel, termálfürdő közelében. Ára: 120.000.— DM. Erdekldni: Barabás, ☎ (D) 07231 687 34 vagy március 15-től Agárdon is: ☎ 0036 223-55 430.

MAGYARORSZÁGI INGATLANOK közvetítése, igények szerinti keresése. Telefon: (D) 089 / 5 43 82 50.

Eladó telek Bp.-től 10 km-re: 1453 m² és 9220 m² (megosztható), víz, villany bekötve, irányár 1,600.000.— és 6,300.000.— Ft. Jelige: „Jó befektetés”.

Olcson eladó: Luxus minőségben magyar bélyeggyűjtemény, komplett 1985-ig (Lilablokkpár) sorozatok és blokkok külön is. Telefon: 89 23 747 (Bécs.), 8.00 és 14.00 óra között.

Balatonmáriafürdön, 8 szobás újonnan épült nyaraló, szép nagy kerttel, két fürdőszobával, egész évben kiadó. (Két családnak is alkalmas.) Levél cím: Kánnár Antal, H-8773 Pölöskefő, Széchenyi utca 6.

Párizsban élő fiatalos, minden szépet szerető melomán hölgy várja komoly úr ismeretségét 55 éves korig. Jelige: „Összhang”.

Csinosnak mondott magyar nő, 45 éves, 167/57 kg., vöröshajú, zöldszemű, jelenleg Németországban dolgozó, megismerkedne korban hozzáillő, intelligens, káros szenvedélytől mentes férfival. Lehetőleg fényképes levelet „Tavaszi találkozás” jeligré a kiadóba kérem.

Budapestben élő csinos, intelligens, német és olasz nyelven beszélő unokahúgom, 24/170/53 részére keresem olyan intelligens, komoly szándékú fiatalember ismeretségét, aki a sportot, utazást, zenét kedveli. Válaszokat „Tavaszi randevű” jeligré a kiadóba kérek.

Egyedülálló, magyar, 48/162 magas, elvált hölgy vagyok, 15 éve élek Berlin nyugati oldalán. Megismerkednék házasság céljából rendezett életű, egyedülálló férfival. Válaszokat „Napfény” jeligré a kiadóba kérek.

Svájcben élő, sportos férfi keres 40—50 körüli, karcsú hölgyet, akivel eljárhat síelni, teniszezni, utazni, koncertekre stb. Válaszokat „Sanex” jeligré a kiadóba kérek.

Jómegjelenésű és melegsívű 48 éves magyar nő, 165/65 keresi hasonló adottságokkal rendelkező férfi ismeretségét 50—65 éves korig, házasság céljából. Cím: Farkas Pálné, H-6000 Kecskemét, Március 15. utca 41, III. 9.

Baden (NSZK) közelében élő, 62 éves, 172 cm magas férfi vagyok, intelligens mérnök, közéleti. Házasság céljából keresem azt a korban hozzám illő hölgyet, aki a magányban társam lenne. Jelige: „Tavaszi”.

Egyedül élek. Szeretném magányomat egy szívben, lélekben gazdag, finom, korrekt, magyar úrral megosztani. Életkor 60—70-ig. Szeretem a természetet, zenét és irodalmat, szőlő és házias vagyok, nem dohányzom, anyagiak nem érdekelnek. Lelkiemben legyen gazdag akit keresek és józanéletű. Jelige: „Ravensburg”.

TALÁLKOZÓ: A Marosvásárhely-i — volt Bolyai Kollégium „Baráti köre” — 1993 szeptember 4. és 5-én, nemzetközi találkozó rendez. A „véndiák” találkozóra vonatkozó további felvilágosítás az alábbi címen: Dr. Retegi Károly, RO-4300 Tîrgu-Mures, Alev Cornisa 10/38, Romania.

MINDEL EDITH, hites fordító, fordításokat vállal. Schwarzenloher Str. 9, 8500 Nürnberg 50. ☎ (09 11) 48 17 55.

Az NSZK-ban 22 éve élő vajdasági független magyar nő, 48/164/68, megismerkedne szabad magyar férfival 55 éves korig. „Szabadka” jeligré a kiadóba.

Erdélyben élő, komoly, özvegy mérnök keresi (70/180/74) korban hozzáillő, Franciaországban élő magyar hölgy ismeretségét házassági céllal. Jelige: „Szébb az élet kettesben”.

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten
Kreitmaystr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 63 93

Badacsonyi szürkebarát	7.50
Badacsonyi kéknyelű	7.10
Csopaki rizling	6.80
Debrői hárslevelű	6.80
Boglári Chardonnay	7.50
Alföldi olaszrizling	6.20
Villányi burgundi	7.50
Soproni kékfrankos	6.80
Tihanyi kisburgundi	7.50
Cabernet Sauvignon	5.—
Alföldi kékfrankos rosé	6.20
Alföldi rosé	6.20
Tokaji szamorodni	12.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji aszú 4 puttonos	16.50
Tokaji aszú 5 puttonos	19.50
Kecskeméti barackpálinka	29.—
Cseresznyepálinka	25.50
Vilmos körtepálinka	29.—
Császárkörte	21.50
Unikum	27.50
Szilvapálinka	22.50
Hungaria brut	12.—
Grand Couvee	13.—
Tarhonya, kockasztá nagy	3.80
Paprika káposztával	5.—
Paprika káposztával	11.—
Májás-, véres hurka, disznósajt per kg	12.50
Tokaszalonna	15.—
Füstöltzalonna	10.—
Teperítő	10.—
Friss kolbász	16.—
Házi kolbász	23.—

● Üveg árut nem szállítunk! ●

RÁTH MÁRTA, hites fordító
és tolmács, magyar-német és német-magyar fordításokat vállal.
Elfriedenstr. 41, 8000 München 82.
Telefon: (0 89) 4 39 53 83

APOLLO DEMENAGEMENTS

Szállítási vállalat
Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúli — légiszállítással is — költözés, bútortárolás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Összes nyugati és keleti államokba oda és vissza szállítunk!
Magyaroknak érdekezmény!
APOLLO DEMENAGEMENT

4 bis, route des Jeunes
CH - 1211 Genève 26
Telefon: 022 / 3 43 22 46.
FAX 022 / 3 42 24 75

Magyarul is beszélünk!
Privát cím: Keresztes László
58, route Veyrier,
CH-1227 Carouge / Genève
☎ 022 / 3 42 98 36 este (7 óra után).

Magyarországi képviselőnk:
Éles Apollo kft
H-1121 Budapest XII. ker. Ringló u. 97
Telefon: 226 32 90

ANNEMARIE SCHWARZ hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is). 4000 Düsseldorf 30, Duisburger Str. 26. Telefon: (0211) 4 98 12 83.

Kiadóhivatalunknál kapható:

Lourdes-i zárandokkönyv (dr. Szabó József összeállítás) 7.— DM
Lourdes — Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel) 25.— DM
Lourdes (videokazetta magyarul, 50 perces, VHS, PAL) leértékelve 30.— DM
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros. Zsebkönyv. 4.— US \$ 6.— DM
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több vérsillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben. 10.— US \$ 15.— DM
Patrona Hungariae, színes zománcjelvény 3.— DM
Szállításnál + portóköltséget számítunk.

Megrendelhető:
Ungarische Katholische Delegatur
ÉLETÜNK kiadóhivatala
Landwehrstr. 66, D-8000 München 2

RUPP LÁSZLÓ hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Goethestraße 32, 8000 München 2.

MAGYAR VIDEÓK 30.— DM-től, ADÁMEI, Pf. 29, D-5100 Aachen, ☎ Fax (0241) 17 33 55.

● **HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!** ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

CÍMVÁLTOZÁS:

Magyar Caritás Központ, Bartók Béla út 30, H-1111 Budapest. ☎ 1650 979. Fax: 1650 979. Postacím: Pf. 239, H-1517 Budapest.

MAGYAR SZENTMISÉK

BÉCSBEN minden vasár- és ünnepnap 10.30 órakor, a Német Lovagrend, Árpád-házi Szent Erzsébetről elnevezett templomban. Első kerület, Singerstr. 7. szám, (Deutsch-Ordenskirche). A templom bejáratú ajtaja a kapun belül jobbra. Hegyi György lelkész

GRÁCBAN a hónap első vasárnapja kivételével minden vasár- és ünnepnap tartunk szentmisét, 10 órakor a Szentháromság templomban, Schloßbergplatz (a Kastner Öhrle áruház közelében), melyre a Grácban és Stájerországban élő és ide látogató magyarokat szeretettel hívja és várja P. Nyers János lelkész

MÜNCHENBEN minden vasár- és ünnepnap 10.30 órakor a Damenstift-templomban. Dr. Cserháti Ferenc plébános

ROSENHEIMBEN minden hónap 2. és 4. vasárnapján a Rossacker-kápolnában. Fehér István s. lelkész

PÁRIZSBAN minden vasárnap 11 órakor: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Tholas, 75010. Metro: République és Jacques Bonsergent.

ZÜRICHBEN minden vasár- és ünnepnap 10.15 órakor, a Szent Antal templom alagsorában, Minervastr. 60. Vízauer Ferenc lelkész

Münster-, Paderborn- és Osnabrück egyházmegyékben mindenütt havonta egyszer. Első vasárnap: HAGENBEN 10.30 órakor a St. Josef Hospital kápolnájában MENDENBEN 15.30 órakor a Heilige Kreuz templomban (Battenfeld). Második vasárnap: OSNABRÜCKBEN 11.00 órakor, Pernickel-Mühle, Mühlenstr. Harmadik vasárnap: BIELEFELD, 15.30 órakor a St. Josef templomban, August-Bebel-Str. 9. Negyedik vasárnap: MÜNSTERBEN 11.00 órakor a Ferencesek templomában Hörsterplatz. MARLBAN és ARNSBERGBEN külön megbeszélés szerint. Misszióknak telefonszáma: (0251) 32 65 01, Bagossy atya.

É L E T Ü N K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyar Katolikus Főlelkésziség
Landwehrstraße 66 • 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (0 89) 5 32 82 45

Felelős Kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkésziség
Főszerkesztő: P. Szőke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Kedakción und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstraße 66 • 8000 München 2
Telefon: (0 89) 5 32 82 88
Telefax: (89) 5 32 82 45 / 5 43 81 77
Chefredakteur: P. János Szőke.

Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS:
Az Életünköt a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2.50 DM.

Előfizetési ár egy évre DM 25.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúlról légipostával DM 40.—

Lapzárta minden hónap 15-én
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgiroamt München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckererei GmbH
Ferdinandstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsekkel kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto: Postgiroamt München, Konto-Nr.: 606 50-803. BLZ 700 100 80.

HIRDESEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1990. október 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—
Jellege portóval DM 6.—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 18.—
Korábban megkezdett 5 cm-ként DM 12.—
Kétféle hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásután háromszori hirdetés esetén 10 százalékos kedvezmény.

Egymásután hatszori hirdetés esetén 20 százalékos kedvezmény.
Egy évi hirdetés esetén 25% kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 15-ig befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnkél: Joseph DANI, Deer Valley, P.O.Box 43126, Calgary, Alta T 2 J 7 A 7, Canada.

A címére küldött csekken felüntetendő: „É L E T Ü N K”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldjenek csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.— DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban. Előfizetési díj egy évre 17.— US \$ + 13.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTEK B A N .
Olcsó áron raktárról. Kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI ☎ (0911) 35 79 21
Virchovstr. 45 D-8500 Nürnberg 10.

DÍOSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, valamint fordítói szolgálat hitelesítéssel minden más nyelvterületen. Németországban felvilágosítás hétköznapi problémák esetén. D-4040 Neuss 1. Daimlerstr. 249. ☎ (02131) 54 13 17.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

Tóttósy Ernő:
DALMÁCIA
Történelem, diplomáciai történet, magyar vonatkozások, valamint időszéri események napjainkig.
Megrendelhető a szerzőnél:
DR. TÓTTÓSY ERNŐ
3, avenue Lambeau, B-1200 Bruxelles.
Ára postaköltséggel: 300.— BEF;
10.— \$, vagy 15.— DM bankjegyen.